

Μουσικό Σχολείο Τρικάλων

Σχολικό Έτος 2016-17

Πολιτιστικά εκπαιδευτικά προγράμματα:

«Τόποι πολιτισμικής αναφοράς: Μνημεία ιστορίας & αρχαιολογίας στην Ελλάδα και στην Ευρώπη»

«Αναζητώντας τον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό μέσα από τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας»

Συντονίστριες- Υπεύθυνες καθηγήτριες:

Ηλιάδη Αμαλία ΠΕ02 & Αγναντή Μαρία ΠΕ02

Φέτος, στο πλαίσιο του πολιτιστικού εκπαιδευτικού προγράμματος ***«Τόποι πολιτισμικής αναφοράς: Μνημεία ιστορίας & αρχαιολογίας στην Ελλάδα και στην Ευρώπη»*** αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με τα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Οι λόγοι που μας έκαναν να ασχοληθούμε με το συγκεκριμένο θέμα ήταν πολλοί και μεταξύ αυτών η ανάγκη απόκτησης γνώσεων πάνω στο εν λόγω θέμα και αισθητικής απόλαυσης από την- έστω- ψηφιακή, οπτική επαφή μας με αυτά.

Μέσω των διερευνητικών διαδικασιών του πολιτιστικού αυτού προγράμματος, περπατούμε στα μονοπάτια της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Ιστορίας με πυξίδα την έρευνα –ειδικότερα την βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση πληροφοριών, την ανάγνωση τοπίου με επιτόπια έρευνα, όσον αφορά ορισμένα από τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας με κατόπτευση και

φωτογράφιση, την ψηφιοποίηση πολιτισμικών τεκμηρίων, την διερεύνηση ηλεκτρονικών πηγών στο διαδίκτυο,- με τελικό μας σκοπό τη συλλογή στοιχείων και την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας.

Εμπνεόμενοι από εικόνες και σχετικά κείμενα και διαπνεόμενοι από δημιουργική ορμή και ερευνητική διάθεση, οι μαθητές και οι μαθήτριές μας διατύπωσαν τις σκέψεις, τις απόψεις, τις αντιλήψεις τους για τόπους και μνημεία αναφοράς, για χώρους ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας, εκτιμώντας τη σημασία της πολιτιστικής, ευρωπαϊκής μας κληρονομιάς και εκφράζοντας παράλληλα τα συναισθήματά τους για το αγαθό της μελέτης και της ιστορικής αυτοσυνειδησίας...

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ της γραφής-παραγωγής κειμένων στο πλαίσιο των εν λόγω εκπαιδευτικών ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ:

Η συγγραφή είναι μια σύνθετη ανθρώπινη συμπεριφορά, στην οποία εμπλέκονται ποικίλοι ατομικοί και κοινωνικοί παράγοντες: γνώσεις και δεξιότητες γλωσσικές, γνωστικές και μεταγνωστικές, εννοιολογικές, συνεπικουρούν με το στενότερο ή ευρύτερο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο, τις προσδοκίες, τις αξίες και τις αλληλεπιδράσεις του, με αποτέλεσμα η συγγραφή να καταλήγει σε μία από τις απαιτητικότερες νοητικές και επικοινωνιακές διαδικασίες στις οποίες επιδίδεται ο άνθρωπος.

Η πολυπλοκότητα της συγγραφής ως νοητικής-κοινωνικής δραστηριότητας καθιστά κατ' επέκταση δυσχερή και τη διδασκαλία της. Για τους εκπαιδευτικούς της πράξης αποτελεί πρόκληση να μεταδώσουν και να καλλιεργήσουν στους μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες και να τους δημιουργήσουν κίνητρα εμπλοκής στο «συγγραφικό έργο». Για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι αναγκαίο να διαθέτουν εργαλεία και στρατηγικές που θα τους καταστήσουν ικανούς να εισάγουν στην τάξη τους αποτελεσματικές εκπαιδευτικές πρακτικές.

Επομένως, βασικός ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ως προς τη συγγραφή κειμένων εκ μέρους των μαθητών/τριών είναι το πώς θα μπορέσει ο εκπαιδευτικός να διδάξει αποτελεσματικά τους μαθητές την παραγωγή γραπτού λόγου ως πολύπλοκη νοητική και κοινωνικο-πολιτισμική δραστηριότητα.

Ενώ, ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, ως προς την ίδια βασική παράμετρο, αποτελούν οι παρακάτω:

- Η γνωριμία και εξοικείωση των εκπαιδευτικών με εργαλεία και στρατηγικές διδασκαλίας της συγγραφής αφηγηματικών, περιγραφικών και επιχειρηματολογικών κειμένων και η διδακτική τους αξιοποίηση
- Η ενίσχυση των συγγραφικών ικανοτήτων των μαθητών και των μεταγνωστικών τους δεξιοτήτων και η δημιουργία κινήτρων εμπλοκής στη συγγραφική διαδικασία
- Η ικανότητα των εκπαιδευτικών να διαφοροποιούν τη διδασκαλία τους κατά τις ανάγκες των μαθητών
- Η δημιουργία μιας κοινότητας πρακτικής και μάθησης όπου οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί θα συν-διαμορφώνουν εργαλεία και στρατηγικές διδασκαλίας και θα ανταλλάσσουν καλές πρακτικές και θα διαμοιράζονται τις διδακτικές τους εμπειρίες.

Εξαιρετικά σημαντικά σημάδια του τόπου μας, σημεία αναφοράς ιδιαίτερα της αρχαίας, παλαιοχριστιανικής βυζαντινής, υστεροβυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, αποτελούν παράλληλα αιτίες και αφορμές για να επανεκτιμήσουμε και να αναδείξουμε ως εκπαιδευτικοί, μαθητές/τριες και ως Μουσικό Σχολείο Τρικάλων εν γένει, την αυταπόδεικτη αξία του «κοντινού» μας και γι' αυτό υποτιμημένου πλούσιου ιστορικού και αρχαιολογικού μας παρελθόντος, αυτού που ζει και αναπνέει ακόμη δίπλα μας...

Σε αυτό το πλαίσιο, απλώσαμε τη δημιουργική σκέψη και τη φαντασία μας στον καμβά της στέρεης γνώσης για να εκφράσουμε, ως κατακλείδα, την ειλικρινή μας ευαρέσκεια για το πρωτότυπο και ενδιαφέρον φωτογραφικό και ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό που συνέλεξε μελέτησε και δημιούργησε η πολιτιστική μας ομάδα. Αποτελεί, πραγματικά, σε μορφή παρουσίασης μια ελκυστική περιήγηση στον τόπο και το χρόνο των μεγάλων πολιτειακών και πολιτισμικών συσσωματώσεων του Ελληνικού Μεσογειακού κόσμου της Αρχαίας Ελλάδας και γενικότερα του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού. Παράλληλα, η στέρεα δόμηση και η ορθολογική κατάταξη του υλικού μας, αξιοποιώντας δημιουργικά μια ποικιλία πηγών, προσφέρει παντοειδή κίνητρα και εναύσματα για εναλλακτικές ιστορικές αφηγήσεις νου και καρδιάς καθώς και αρχαιολογικούς περιπάτους ή ιστορικές περιηγήσεις: μέσα από ένα παλίμψηστο εικόνων, φωτογραφιών, αναπαραστάσεων, αναδύεται η πολύτιμη εμπειρία των παλιών ανθρώπων, η καθημερινή ζωή και η μετουσιωμένη, σε εσωτερικό πλούτο, γνώση.

Οι Υπεύθυνες Καθηγήτριες-Συντονίστριες του Καινοτόμου αυτού Πολιτιστικού Εκπαιδευτικού Προγράμματος Ιστορίας και Πολιτισμού: **Ηλιάδη Αμαλία ΠΕ02 & Αγγαντή Μαρία ΠΕ02** ευχόμαστε, σε αρμονική και στενή συνεργασία με τους μαθητές και τις μαθήτριές μας, να συνεχίσουμε να παράγουμε εύχρηστο και ουσιαστικής σημασίας εκπαιδευτικό υλικό που τόσο το έχει ανάγκη η εκπαιδευτική κοινότητα για την προαγωγή της ιστορικής μας συνείδησης, της εις βάθος αυτοσυνειδησίας μας και το βάθεμα της εσωτερικής μας σοφίας. Όπως οι μαθητές/τριές μας, έτσι κι όλοι μας απολαμβάνουμε, από άποψη περιεχομένου και μορφής, ουσίας και αισθητικής, το ισορροπημένο ερευνητικό αποτέλεσμα του παιδαγωγικού μας μόχθου.

Διαγράφοντας την ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ και τα ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ του εκπαιδευτικού μας προγράμματος, δηλαδή το ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΑΜΕ γνωστικά, επιστημονικά, παιδαγωγικά και βιωματικά, καταθέτουμε τις ακόλουθες σκέψεις:

Τα ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

ανιχνεύονται στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού και ωρολογίου σχολικού προγράμματος: ΙΣΤΟΡΙΑ- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ & ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΠΕ.

Η ένταξη πολλών αρχαιολογικών χώρων της Ελλάδας και της υπόλοιπης Ευρώπης στον κατάλογο των μνημείων της UNESCO συντελεί στο αποτέλεσμα: οι μαθητές/τριες να έχουν τη δυνατότητα, μέσω του εν λόγω εκπαιδευτικού προγράμματος, να επιμορφωθούν γύρω από βασικές εννοιολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις (βιωματικές μεθόδους και τεχνικές) της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία, ώστε να υποστηρίξουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός Προγράμματος Εκπαίδευσης σε ιστορικό – αρχαιολογικό χώρο. Σκοπός είναι η ανάδειξη του ενδιαφέροντος για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, η οποία αποτελεί συστατικό στοιχείο της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι ωφέλειες σχετίζονται τόσο με το γνωστικό, όσο και με το συναισθηματικό κομμάτι της μάθησης, καθώς επίσης και με τη γνώση

που αναφέρεται στην αλληλεπίδραση περιβάλλοντος, πολιτισμού και κοινωνίας.

Το εκπαιδευτικό υλικό με θέμα: «Από τη γνώση των μνημείων στην εμπειρία των παιδιών» περιλαμβάνει θεωρητικές προσεγγίσεις-κείμενα μαθητών/τριών που ενίοτε απορρέουν από εργασίες πεδίου, βιωματικά εργαστήρια, εκπαιδευτικές-πολιτιστικές περιηγήσεις, εκπαιδευτικές μετακινήσεις-εκδρομές.

Φέτος, στο πλαίσιο του πολιτιστικού εκπαιδευτικού προγράμματος **«Αναζητώντας τον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό μέσα από τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας»** αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με τα κείμενα και τα τεκμήρια αυτού του πολιτισμού, προσεγγίζοντάς τα κριτικά και δημιουργικά. Οι λόγοι που μας ώθησαν να επιλέξουμε το συγκεκριμένο θέμα ήταν πολλοί και μεταξύ αυτών η ανάγκη απόκτησης γνώσεων πάνω στο εν λόγω θέμα και αισθητικής απόλαυσης από την- έστω- ψηφιακή, οπτική επαφή μας με τα έργα της Αρχαίας Τέχνης. Μέσω των διερευνητικών διαδικασιών του πολιτιστικού αυτού προγράμματος, περπατούμε στα μονοπάτια της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας με πυξίδα την έρευνα –ειδικότερα την βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση πληροφοριών, τη φωτογράφιση, την ψηφιοποίηση πολιτισμικών τεκμηρίων, την διερεύνηση ηλεκτρονικών πηγών στο διαδίκτυο, με τελικό μας σκοπό τη συλλογή επιστημονικών στοιχείων και την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας.

Εμπνεόμενοι από εικόνες και σχετικά κείμενα και διαπνεόμενοι από δημιουργική ορμή και ερευνητική διάθεση, οι μαθητές/τριές μας εκτιμούν τη σημασία του αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού και εκφράζουν παράλληλα τα συναισθήματά τους για το αγαθό της ιστορικής μελέτης και ιστορικής αυτοσυνειδησίας.

Οι μαθητές και οι μαθήτριές μας καταθέτουν σε προσωπικά, γραπτά τους κείμενα τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους απ'την επαφή τους με τον αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό, περιγράφουν μαθησιακές καταστάσεις, διατυπώνουν τις σκέψεις, τις απόψεις, τις αντιλήψεις τους και παράλληλα

δημιουργούν ζωγραφικά έργα εμπνεόμενοι από τον απaráμιλλο πλούτο αυτού του πολιτισμού.

Το πεδίο της έρευνάς μας: Εξαιρετικά σημαντικά σημάδια του τόπου μας, σημεία αναφοράς ιδιαίτερα της αρχαίας περιόδου, αποτελούν παράλληλα αιτίες και αφορμές για να επανεκτιμήσουμε και να αναδείξουμε ως εκπαιδευτικοί, μαθητές/τριες και ως Μουσικό Σχολείο Τρικάλων εν γένει, την αυταπόδεικτη αξία του πλούσιου ιστορικού και αρχαιολογικού μας παρελθόντος. Με αυτό το σκεπτικό, απλώνουμε τη δημιουργική σκέψη και τη φαντασία μας στον καμβά της στέρεης γνώσης για να εκφράσουμε, ως κατακλείδα, την ειλικρινή μας ευαρέσκεια για το πρωτότυπο και ενδιαφέρον κειμενικό, ζωγραφικό, φωτογραφικό και ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό που θα συλλέξει, θα μελετήσει και εν τέλει θα δημιουργήσει η πολιτιστική μας ομάδα.

Με αφορμή τη σχέση των νέων τεχνολογιών με τις επιστήμες της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, τις μουσειακές αναπαραστάσεις αρχαιοτήτων των Σύγχρονων Μουσείων και το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στο Διαδίκτυο, θα προσεγγίσουμε τους δρόμους της πολιτιστικής περιήγησης... θα περπατήσαμε στα μονοπάτια της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας και Ιστορίας της Τέχνης με πυξίδα την έρευνα – ειδικότερα την βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση πληροφοριών, την ψηφιοποίηση πολιτισμικών τεκμηρίων και πολιτιστικών πόρων, την διερεύνηση ηλεκτρονικών πηγών στο διαδίκτυο,- με τελικό μας σκοπό τη συλλογή πολύτιμων στοιχείων και την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας. Αποτελεί, πραγματικά, σε μορφή παρουσίασης μια ελκυστική περιήγηση στον τόπο και το χρόνο των μεγάλων πολιτειακών και πολιτισμικών συσσωματώσεων της Αρχαίας Ελλάδας.

Διερεύνηση θέματος: βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση πληροφοριών, επιτόπια έρευνα, με κατόπτευση και φωτογράφιση, ψηφιοποίηση πολιτισμικών τεκμηρίων, διερεύνηση ηλεκτρονικών πηγών στο διαδίκτυο,- με τελικό μας σκοπό τη συλλογή επιστημονικών στοιχείων και την ολοκληρωμένη πραγμάτευση και σύνθεση του θέματός μας.

Επεξεργασία: Εμπνεόμενοι από εικόνες και σχετικά κείμενα και διαπνεόμενοι από δημιουργική ορμή και ερευνητική διάθεση, οι μαθητές και οι μαθήτρίες μας καταγράφουν, περιγράφουν, δημιουργούν πρωτότυπα κείμενα & ζωγραφίζουν ή αποδίδουν, εικαστικά, αρχαιολογικά τοπία και ιστορικούς χώρους της Αρχαίας Ελλάδας, διατυπώνουν τις σκέψεις, τις απόψεις, τις αντιλήψεις τους, εκτιμώντας τη σημασία της Αρχαίας Ελληνικής πολιτιστικής μας κληρονομιάς και εκφράζοντας παράλληλα τα συναισθήματά τους για το αγαθό της ιστορικής αυτοσυνειδησίας.

Παρουσίαση: το πολιτιστικό εκπαιδευτικό μας πρόγραμμα παρουσιάζεται σε μορφή power point στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας και η σχετική μας παρουσίαση θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου καθώς και σε άλλες εκπαιδευτικές και ειδησεογραφικές ιστοσελίδες και ιστολόγια, εθνικής και τοπικής εμβέλειας.

Οι συντονίστριες-υπεύθυνες καθηγήτριες του πολιτιστικού εκπαιδευτικού προγράμματος: *«Αναζητώντας τον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό μέσα από τις γνώσεις και τις εμπειρίες μας»*

Αμαλία Κ. Ηλιάδη, φιλόλογος-ιστορικός & Μαρία Αγγαντή, φιλόλογος

ΩΜΑ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Να εκθέσετε σε ένα κείμενο περίπου 600 λέξεων, τις απόψεις σας, τις σκέψεις και τις αντιλήψεις σας για το αρχαιολογικό τοπίο που σας γοητεύει(αρχαιολογικός χώρος, μουσείο, εύρημα). Παράλληλα να αναλύσετε τους λόγους, τις αιτίες και τα κίνητρα, εξωτερικά και εσωτερικά, της επιλογής σας.

Αγαπητή κυρία Ηλιάδη,

σας αποστέλλω την εργασία που μας αναθέσατε για το αρχαιολογικό μνημείο ή άγαλμα. Η εργασία έχει εμπλουτιστεί με φωτογραφικό υλικό(

όχι κάτι το ιδιαίτερο φυσικά). Σε περίπτωση που δεν επιθυμείτε κάτι τέτοιο μπορώ να σας ετοιμάσω την εργασία χωρίς φωτογραφίες άμεσα.

Με σεβασμό,

Όλγα- Ηλιάνα Νικολάου

Η αναλλοίωτη αξία της Νίκης

Παρίσι! Η πόλη του φωτός, του έρωτα, του Πύργου του Άιφελ και της Παναγίας των Παρισίων. Αυτή η πανέμορφη πόλη, χτισμένη στις όχθες του Σηκουάνα, φιλοξενεί απίστευτες μουσειακές συλλογές αρχαίων ευρημάτων, αλλά και πινάκων ζωγραφικής, με το μουσείο του Λούβρου να περικλείει το μεγαλύτερο όγκο των ευρημάτων αυτών. Στο Λούβρο, λοιπόν, βρίσκεται ένα από τα εντυπωσιακότερα, αλλά και πιο πολύφημα αρχαιοελληνικά αγάλματα, η Νίκη της Σαμοθράκης. Ένα άγαλμα, για το οποίο άνθρωποι από κάθε γωνιά του κόσμου επισκέπτονται το Λούβρο.

Με το που βλέπει κανείς το άγαλμα της Νίκης στην κορυφή της κλίμακας Daugu του Λούβρου, λουσμένο στο φως, νιώθει πως βρίσκεται πίσω στην αρχαία Ελλάδα και αντικρίζει την Νίκη στο Ιερό των μεγάλων Θεών στην Σαμοθράκη. Η επιβλητικότητα του αγάλματος αφήνει τον θεατή δίχως λόγια. Η εικόνα της είναι καθηλωτική. Ο επισκέπτης, σαν μαγεμένος απ' τις Σειρήνες, ανεβαίνει τις σκάλες προς το άγαλμα, για να το παρατηρήσει προσεκτικότερα. Όσο προχωρά, νιώθει πως χάνεται στην λεπτομέρεια. Οι λέξεις είναι φτωχές για να περιγραφεί τούτο το αίσθημα.

Φτάνοντας στην κορυφή της σκάλας, ο επισκέπτης εντυπωσιάζεται από το θέαμα. Το άγαλμα, με ύψος πάνω από τρία μέτρα, συγκλονίζει τον θεατή, αρχικά από το μέγεθός του. Μένει κανείς άναυδος στην θέα του. Στη συνέχεια, το βλέμμα του περιτριγυρίζει το άγαλμα. Η Νίκη, όρθια στην πλώρη του πλοίου, αφήνει το θαλασσινό νερό και τον αέρα να την

μαστιγώνουν. Το πτυχωτό ένδυμα, που πέφτει από τους ώμους της, τυλίγεται στα πόδια της. Θα μπορούσε να πει κανείς, πως ο μανδύας της είναι πιστός υπηρέτης του αέρα. Τα δυνατά και περίτεχνα φτερά της φαίνονται έτοιμα να την απογειώσουν στους αιθέρες. Παρ' ότι λείπουν το κεφάλι και τα χέρια της, που πιθανολογείται πως κρατούσαν ένα στεφάνι και μια σάλπιγγα, δεν χάνεται η απaráμιλλη ομορφιά του αγάλματος.

Οι λόγοι, για τους οποίους το άγαλμα της Νίκης είναι φημισμένο σε όλον τον κόσμο και ιδιαίτερα σημαντικό για εμάς τους Έλληνες είναι ποικίλοι. Πρώτον, αποτελεί ένα θαύμα της γλυπτικής τέχνης της Ελληνιστικής εποχής, περίτρανο δείγμα των αυξημένων ικανοτήτων των αρχαίων Ελλήνων γλυπτών και έμπνευση για τους σύγχρονους. Ας μην ξεχνάμε, πως πριν δύο χιλιάδες τριακόσια χρόνια τα μέσα των καλλιτεχνών ήταν ελάχιστα. Αυτό, όμως, δεν τους εμπόδιζε να κατασκευάζουν με τέτοια λεπτομέρεια εξαιρετικά κομψοτεχνήματα.

Δεύτερον, για ιστορικούς λόγους τέτοια αγάλματα ξεχωρίζουν. Η Νίκη της Σαμοθράκης, έργο αγνώστου καλλιτέχνη, είναι γλυπτό της Ελληνιστικής εποχής. Κατασκευάστηκε περίπου το 190 π.Χ. και είναι φτιαγμένο από παριανό μάρμαρο. Η θεά Νίκη αναπαρίσταται με την μορφή μιας γυναίκας με φτερά, η οποία αναγγέλλει το μήνυμα της νίκης στον στόλο των νικητών. Θεωρείται πως είναι αφιέρωμα των Ροδίων, όταν νίκησαν σε ναυμαχία σε συμμαχία τον Αντιόχιο Γ' της Συρίας. Βρέθηκε το 1863 από τον Κάρολο Σαμπαουζό και από τότε κοσμεί το μουσείο του Λούβρου. Στο έργο αυτό ο καλλιτέχνης έκανε τα αδύνατα δυνατά για να δώσει ρεαλιστικότητα και δραματικότητα στο άγαλμα. Κατ' εμέ το κατάφερε και με το παραπάνω.

Τέλος, ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο συμβολισμός του αγάλματος. Αυτό το έργο αποτελεί εξύμνηση της νίκης, της επιτυχίας και, εμμέσως, της ευτυχίας που επακολουθεί. Οι αρχαία ημών πρόγονοι επικαλούνταν την βοήθεια της θεάς πριν από ναυμαχίες ή μάχες. Η σκέψη πως είχαν την εύνοιά της τους έδινε ελπίδα και δύναμη να προσπαθήσουν για το καλύτερο. Δεν ξεχνούσαν, όμως, πως χωρίς προσωπικό μόχθο και κούραση δεν επρόκειτο να καταφέρουν τίποτε, ακόμα κι αν είχαν την ευλογία των θεών. Όπως, λοιπόν, αυτό το άγαλμα αποτελούσε σύμβολο της νίκης στα αρχαία χρόνια, έτσι και σήμερα πρέπει να είναι σύμβολο για τους σύγχρονους Έλληνες. Η επιτυχία και η ευτυχία δεν προκύπτουν μόνες τους, αλλά ο κάθε άνθρωπος πρέπει να δώσει τις δικές του μάχες

για να τις αποκτήσει. Αν, λοιπόν, σβήσει η ελπίδα στις καρδιές μας, πώς θα μπορέσουμε να κάνουμε την διαφορά σ' αυτόν τον κόσμο, που δυστυχώς δεν είναι αγγελικά πλασμένος; Έτσι, κάθε φορά που θα νομίζετε πως η νίκη είναι μακριά και η ελπίδα έχει σβήσει, κοιτάξτε αυτό το άγαλμα. Και, πού ξέρετε, ίσως κάτι να σκιρτήσει μέσα σας!

ΕΚΘΕΣΗ ΙΔΕΩΝ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΘΕΜΑ: “Να εκθέσετε σε ένα κείμενο περίπου 600ων λέξεων, τις απόψεις σας, τις σκέψεις και τις αντιλήψεις σας για το αρχαιολογικό τοπίο που σας γοητεύει (αρχαιολογικός χώρος, μνημείο, εύρημα, μουσείο). Παράλληλα να αναλύσετε τους λόγους, τις αιτίες και τα κίνητρα, εξωτερικά και εσωτερικά, της επιλογής σας.”

Αν η μουσειολογία είναι η επιστήμη των μουσείων, όπως ορίζεται μέσω των επιμέρους επιστημονικών αντικειμένων που αυτή περιλαμβάνει, τότε η φιλομάθεια των νέων απέναντι σε αυτές τις μονάδες, όπου στεγάζεται συμπυκνωμένη η σοφία χιλιάδων ετών, είναι η εποικοδομητικότερη ενασχόληση με τη συστηματική μελέτη του παρελθόντος που υφίσταται.

Σε έναν θλιβερό καμβά, όπου απλώνονται οι μελανές αποχρώσεις της υποτίμησης και της αισχρής υποβάθμισης του ελληνικού ιστορικού παρελθόντος, υπάρχει ακόμη μια σπίθα ελπίδας, η οποία εκφράζεται μέσω της έμφυτης προτίμησης των ατόμων για τουλάχιστον ένα αρχαιολογικό τοπίο της Ελλάδας. Προσωπικά, ο αρχαιολογικός χώρος στον οποίο έχω συναντήσει και ξεχωρίσει στοιχεία που με ελκύουν ως άτομο και ως προσωπικότητα είναι ο αρχαιολογικός χώρος Ασκληπιείου Επιδαύρου.

Πρώτα απ'όλα, ένα από τα πιο εμφανή αλλά συγχρόνως ελκυστικά, κατ' εμέ, στοιχεία του εν λόγω χώρου είναι ότι με μια

περιήγηση εκεί μπορεί κανείς να πάρει μια ουσιαστική γεύση για τον πώς χρησιμοποιούνταν οι χώροι μια που η πλειονότητα των ευρημάτων δεν στεγάζονται σε ένα συγκεκριμένο μουσείο, αλλά συναντώνται διάσπαρτα στην θέση όπου βρισκόταν κατά την αρχαιότητα, παρουσιάζοντας έτσι μια μικρογραφία της εικόνας του αρχαίου τόπου. Στην ενδοχώρα της Επιδαύρου, μια περιοχή με ήπιο κλίμα και αφθονία πηγαίων ιαματικών νερών βρισκόταν το Ασκληπιείο, η έδρα του θεού ιατρού της αρχαιότητας και το πιο σπουδαίο θεραπευτικό κέντρο του ελληνικού και ρωμαϊκού κόσμου. Ήταν τόση η φήμη του και η ευρύτερη αναγνώρισή του που γρήγορα θεωρήθηκε από όλους τους Έλληνες ο τόπος που γεννήθηκε η ιατρική, κάτι που από μόνο του αρκεί για να μου κινήσει το ιστορικό και όχι μόνο ενδιαφέρον λόγω της αγάπης μου για την συγκεκριμένη επιστήμη. Τα μνημεία της Επιδαύρου λοιπόν αποτελούν σήμερα όχι μόνο αριστουργήματα της αρχαίας ελληνικής τέχνης, αλλά και μαρτυρία για την άσκηση της ιατρικής στην αρχαιότητα, από το στάδιο της “θείας ίασης” μέχρι την μετατροπή της σε επιστήμη- απόδειξη αποτελούν τα πολυάριθμα ευρήματα μεταλλικών εργαλείων για χρήση σε χειρουργικές επεμβάσεις.

Το μεγαλείο του αρχαιολογικού αυτού τοπίου δεν περιορίζεται μόνο στα προαναφερθέντα. Περιλαμβάνει επίσης δύο ναούς: τον μικρό ναό της Αρτέμιδος, η ανέγερση του οποίου αποδίδεται στην μυθολογική αδελφική σχέση μεταξύ του Απόλλωνα και της Άρτεμης - ας μην αγνοούμε άλλωστε ότι ο θεός Απόλλωνας θεωρείτο επίσης θεραπευτής θεός κατά την αρχαιότητα, και μάλιστα πριν από την γέννηση του Ασκληπιού - και φυσικά , το ιερό προς τιμήν του ίδιου. Ο τελευταίος αποτελεί το κεντρικό οικοδόμημα του ιερού, το οποίο συνδέεται με το Στάδιο του ιερού του Ασκληπιείου όπου τελούνταν οι αθλητικοί αγώνες προς τιμήν του Ασκληπιού, αλλά και αγώνες ραψωδίας, μουσικής και δράματος, καθιστώντας το μέρος όπου ο αθλητισμός συνδυάζεται με την

τέχνη και το τελετουργικό της λατρείας. Ένα άλλο από τα πολλά αξιόλογης ιστορικής σημασίας μνημεία του αρχαιολογικού χώρου της Επιδαύρου είναι ένα κτίσμα το οποίο είχε αρχικά θεωρηθεί από τον ανασκαφέα ως “ Γυμνάσιο”, δηλαδή συνδεδεμένο με παιδαγωγικές-αθλητικές δραστηριότητες, κάτι που ωστόσο απορρίφθηκε για την επικράτηση μιας νεότερης απόδειξης ότι πρόκειται για ένα Εστιατόριο, προοριζόμενο για τα τελετουργικά γεύματα στα οποία, σύμφωνα με τη λατρεία λάμβανε μέρος και ο θεός, προσφέροντας στους πιστούς δύναμη και υγεία.

Αυτό κατά τη γνώμη μου μας δίνει τροφή για σκέψη για το πώς οι αρχαίοι ημών πρόγονοι ήταν σε θέση να υποστηρίξουν την ανεπτυγμένη αίσθηση της θρησκευτικής λατρείας τους (δωδεκάθεο) με τις ανάλογες κτιριακές εγκαταστάσεις και προδιαγραφές. Σε αυτή τη σκέψη έρχεται να προστεθεί ότι ανάμεσα στα μνημεία της Επιδαύρου έχει έρθει στο φως ένα πολύπλοκο δίκτυο ύδρευσης (υδραγωγείο), γεγονός που μόνο να ενισχύσει μπορεί τους αρχικούς ισχυρισμούς περί τεχνογνωσίας των αρχαίων Ελλήνων. Επίσης, κάτι άλλο που μου προξενεί θετική εντύπωση είναι ότι η αρχιτεκτονική όλων των κτιρίων, αν και κατά κανόνα απλή και απέριτη, δημιουργεί περιθώριο για πολυτέλεια σε μικρές ή και όχι δόσεις, με ψηφιδωτά δάπεδα και επιφάνειες γεωμετρικής διακόσμησης, στοιχεία που ακόμα και δεδομένων των σύγχρονων επιρροών του συρμού, ταυτίζονται σχεδόν απόλυτα με την βαθύτερη προσωπική αισθητική μου.

Είναι πραγματικά μια πρόκληση για έναν ερευνητή, και πόσο μάλλον για ένα απλό μαθητή, να το μελετήσει και να το παρουσιάσει με την ακρίβεια, την περιγραφικότητα και τη συνέπεια που αρμόζει σε ένα τέτοιο λαμπερό (παρά)δειγμα της επιτομής της ανθρώπινης δημιουργίας. Ωστόσο, υπάρχει ένα συγκεκριμένο μνημείο που κατατάσσεται ανάμεσα στα σημαντικότερα μνημεία της παγκόσμιας ιστορικής κληρονομιάς για

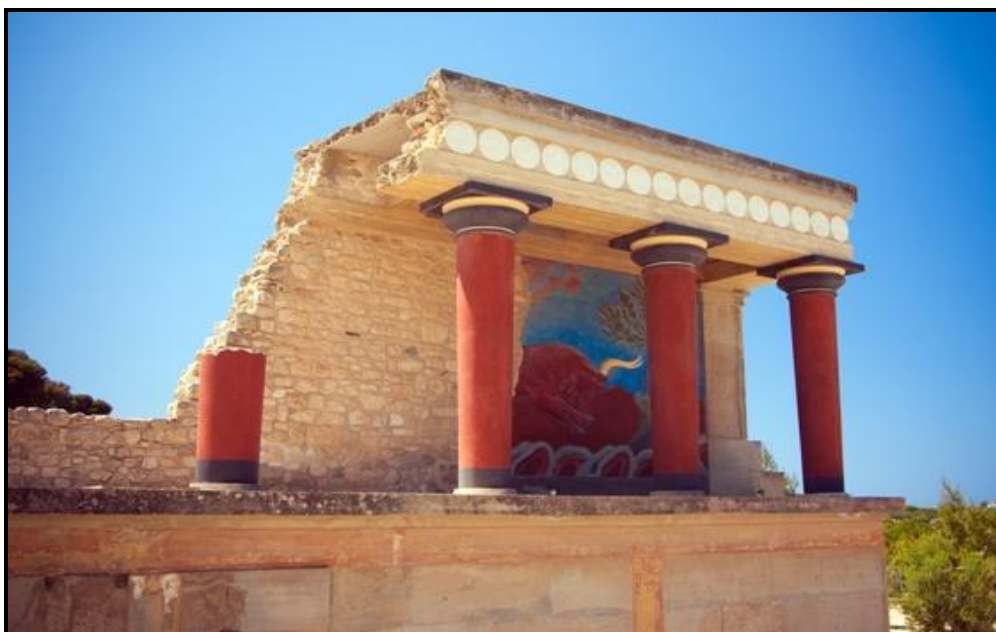
το οποίο ο κάθε Έλληνας έχει τουλάχιστον ακούσει να γίνεται λόγος, και αυτό δεν είναι άλλο από το αρχαίο της Επιδαύρου. Ενθουμούμαι ακόμη το σκίρτημα που αισθάνθηκα τη στιγμή που εισήλθα στο οικοδόμημα, όπως είχαν κάνει εκατοντάδες γενιές ανθρώπων πριν από μένα. Παρατηρώντας τις κερκίδες μπορούσα να ακούσω με τη φαντασία μου τον ανάλαφρο ήχο ομιλιών και γέλιων που θα προερχόταν από τις χιλιάδες ανθρώπων που θα είχαν έρθει με τις οικογένειές τους να παρακολουθήσουν κάποια τραγωδία ή κωμωδία, ακριβώς όπως γίνεται σήμερα. Μπορούσα να φανταστώ τα ανυπόμονα βλέμματα μεταξύ φίλων που περιμένουν εναγωνίως την έναρξη και το κλάμα ενός παιδιού που ήταν σε ηλικία ανώριμη για να κατανοήσει το σκοπό της επίσκεψης.

Αυτές μου τις σκέψεις απέσπασε το μεγαλειώδες του ίδιου του θεάτρου, και οι μελέτες γύρω απ' αυτό δικαιώνουν τον ενθουσιασμό μου. Το θέατρο της Επιδαύρου είναι το τελειότερο και πιθανόν το διασημότερο μνημείο του είδους του. Συνδυάζει την κομψότητα με την τέλεια ακουστική και τις συμμετρικές αναλογίες. Η εξαισία αρμονία του οφείλεται στον λεπτομερή και ακριβή σχεδιασμό του, ο οποίος είναι βασισμένος σε κανονικό πεντάγωνο, ενώ η ορχήστρα έχει σχήμα τέλειου κύκλου. Δεν νομίζω πως οι λέξεις έχουνε κάτι άλλο να προσφέρουν πέραν εγκωμίου μπροστά στην υπέρτατη κορύφωση της λεπτής ομορφιάς της επιστήμης και τέχνης του ωραίου και του πρακτικού, της αρχιτεκτονικής αυτού του μνημείου. Πιστεύω ακράδαντα ότι το θέατρο της Επιδαύρου είναι ένα από τα γοητευτικότερα ευρήματα που έχει φέρει ποτέ στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη και αξίζει ιδιαίτερης μεταχείρισης και εξέχουσας θέσης στις καρδιές μας. Αν θέλουμε δε να κρατήσουμε κάτι τελευταίο από τα πολλά που έχει να μας προσφέρει η Επίδαυρος και δη το θέατρό της, είναι απαρέγκλιτα το γεγονός ότι εκεί ακριβώς που τελούνται τα Ασκληπιεία στην αρχαιότητα, συνεχίζεται η παρουσίαση

αρχαίων τραγωδιών, αντανακλώντας θριαμβευτικά τη σύγχρονη συνέχεια της Ιστορίας.

Τελικά, ο αρχαιολογικός χώρος της Επιδαύρου δίνει την συνολική εντύπωση μιας εύρυθμα οργανωμένης κυψέλης, όπου ο πολιτισμός καταφεύγει ακόμα και σε τέτοιες δύσκολες ημέρες πνευματικής παρακμής, εκεί, στο μέρος όπου τέχνη, επιστήμη, αθλητισμός και λατρεία αλληλεπιδρούν και αλληλοσυμπληρώνονται αρμονικά.

Δέσποινα Φατλέ
μαθήτρια Α΄ Λυκείου
Μουσικό Σχολείο Τρικάλων

ΚΝΩΣΟΣ

Το κείμενο, το οποίο γράφω, αναφέρεται κυρίως στην γνωστή σε όλους μας και πολύπαθη Κνωσό. Αρχικά θα ξεκινήσω με μια μικρή περιγραφή της ιστορίας της Κνωσού και μετά θα εκθέσω τις απόψεις και τις εμπειρίες μου.

Όταν πρωτοακούμε το όνομα της Κνωσού, στο μυαλό μας μας έρχεται η πολυτάραχη μεν ιστορία της αλλά και ο λαμπρός της πολιτισμός. Το ανάκτορο της Κνωσού είναι επίσης συνδεδεμένο με αρκετούς μύθους της αρχαίας Ελλάδας, όπως αυτόν του Δαίδαλου και του Ίκαρου και του Θησέα που θανάτωσε τον Μινώταυρο. Το όνομα Κνωσός αναφέρεται στις μινωικές πινακίδες της γραμμικής γραφής Β'. Με αυτό τη μνημονεύει και Όμηρος ο οποίος την χαρακτηρίζει μεγάλη πόλη. Λέγεται ότι η περιφέρειά της ήταν 30 στάδια και ο πληθυσμός της ανερχόταν, κατά την περίοδο της ακμής της, σε 100.000 κατοίκους. Το πρώτο ανάκτορο της Κνωσού χτίστηκε γύρω στο 1.900 π.Χ. πάνω σε λείψανα προϋπάρχοντος νεολιθικού οικισμού που είχε κατοικηθεί από το 6.000 π.Χ. Το ανάκτορο αυτό καταστράφηκε γύρω στο 1.700 π.Χ. και στη θέση του χτίστηκε άλλο. Η περίοδος 1.700-1.450 π.Χ. είναι η λαμπρότερη για τον μινωικό πολιτισμό και ιδιαίτερα για την Κνωσό. Το 1.600 π.Χ. ένας καταστροφικός σεισμός προκάλεσε σοβαρές ζημιές σύντομα όμως έγιναν οι απαραίτητες επιδιορθώσεις και συγχρόνως κατασκευάστηκαν και άλλα πολυτελή κτίρια στον ίδιο χώρο. Νέα καταστροφή -πιθανόν από έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας – επήλθε γύρω στο 1.450 π.Χ.

ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΗΣ ΚΝΩΣΟΥ

Σχεδόν όλα τα ερείπια που σώζονται σήμερα από το ανάκτορο ανήκουν στην νεοανακτορική περίοδο. Το 1878 ο Ηρακλειώτης αρχαιολάτρης Μίνως Καλοκαιρινός ξεκίνησε με ιδιωτική πρωτοβουλία τις πρώτες δοκιμαστικές ανασκαφές πάνω στον λόφο της Κνωσού, που εκείνη την εποχή καλύπτονταν από καλλιεργήσιμα χωράφια. Ανακάλυψε πολλά πιθάρια και άλλα εργαλεία, αλλά σύντομα αναγκάστηκε να διακόψει τις ανασκαφές. Οι συστηματικές ανασκαφές του αρχαιολογικού χώρου άρχισαν το 1900 από τον άγγλο αρχαιολόγο Sir Arthur Evans και τους συνεργάτες του και διήρκεσαν 35 χρόνια με ενδιάμεσες διακοπές ελαχίστων χρόνων. Οι αναστηλώσεις του ανακτόρου της Κνωσού, όπως πραγματοποιήθηκαν από τον Evans θεωρήθηκαν από πολλούς εξεζητημένες και κατηγορήθηκε για υπερβολική χρήση τσιμέντου. Παρόλα αυτά όμως αποδείχτηκε ότι τα πολυώροφα κτήρια δεν θα μπορούσαν να αντέξουν στον χρόνο αν δεν ενισχύονταν κατ' αυτόν τον τρόπο. Στη συνέχεια θα περιγράψω τα σημαντικότερα οικοδομήματα της Κνωσού :

- 1) **ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟ:** για να συλλάβουμε το μεγαλείο του ανακτόρου τούτου πρέπει να αναλογιστούμε ότι κάλυπτε ολόκληρο το λόφο (έκταση περίπου 20.000 τ.μ., σε ορισμένα τμήματα ήταν πενταώροφο και είχε συνολικά 1.400 δωμάτια. Κάθε τμήμα του ανακτόρου είχε ξεχωριστή χρήση. Στη δυτική πλευρά ήταν συγκεντρωμένα τα διαμερίσματα των τελετών, των διοικητικών υπηρεσιών και οι δημόσιες αποθήκες. Στην ίδια πλευρά επίσης ήταν στεγασμένη η περίφημη αίθουσα του θρόνου. Στην ανατολική πλευρά ήταν οι ιδιωτικοί χώροι του ανακτόρου, όπως βασιλικά διαμερίσματα δωμάτια ακολουθίας, χώροι υγιεινής κλπ. Λίγο πιο βόρεια ήταν τοποθετημένα τα εργαστήρια διαφόρων τεχνητών που δούλευαν για λογαριασμό του βασιλιά. Η είσοδος στο ανάκτορο σήμερα γίνεται από τη δυτική αυλή. Στη νοτιοανατολική γωνία της αυλής αυτής, βρίσκεται η δυτική είσοδος, η οποία οδηγεί στον ονομαζόμενο διάδρομο πομπής, που οφείλει το όνομά του στην διάσημη τοιχογραφία της πομπής που κοσμούσε τους τοίχους του. Στα αριστερά του διαδρόμου βρίσκονται τα προπύλαια του ανακτόρου. Εδώ πάνω σε ειδική κρηπίδα των προπυλαίων, είναι στημένα τα πελώρια διπλά κέρατα – ιερό σύμβολο της μινωικής θρησκείας- και στολίζουν το άνοιγμα του τοίχου του πομπικού διαδρόμου. Στη βορειοδυτική πλευρά της αυλής βρίσκεται η αίθουσα του θρόνου, με προθάλαμο και κυρίως χώρο του θρόνου. Οι τοίχοι είναι ζωγραφισμένοι με παραστάσεις γρυπών που συμβολίζουν τη δύναμη του βασιλιά της Κνωσού. Εδώ βρέθηκε και ο “ πρίγκιπας με τα κρίνα “, τοιχογραφία με ανάγλυφη μορφή νέου που φέρει λουλουδένιο στέμμα και φτερά παγονιού στο κεφάλι και σέρνει ιερό ζώο, το πρωτότυπο της οποίας εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, ενώ στο χώρο όπου ανακαλύφθηκε έχει τοποθετηθεί αντίγραφο του.
- 2) **ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟ:** βρίσκεται βορειοδυτικά του κυρίως ανακτόρου και είναι το δεύτερο μεγαλύτερο κτίριο του αρχαιολογικού χώρου. Είναι διώροφο με πλακόστρωτη εσωτερική αυλή και στην νοτιοδυτική γωνία του βρεθήκαν τελετουργικά σκεύη, μεταξύ των οποίων και το ρυτό με το κεφάλι ταύρου από στεατίτη που εκτίθεται επίσης στο Αρχαιολογικό Μουσείου Ηρακλείου.

- 3) ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΕΠΑΥΛΗ: βρίσκεται βορειοανατολικά του μεγάλου ανάκτορου και θεωρείται παράρτημά του. Είναι διώροφη και ανήκει μαζί με το Μικρό Ανάκτορο στην νεοανακτορική περίοδο.
- 4) ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΡΕΑ: μινωικό οικοδόμημα με πέτρινο βωμό που πλαισιώνεται από βάσεις διπλών πελέκεων. Πιστεύεται ότι ο χώρος έφραζε με μεταλλίνο κιγκλίδωμα.

Έχουν ανακαλυφθεί επίσης το Καραβάν- Σεράι, ο Βασιλικός Τάφος – Ιερό και η Οικία του Διονύσου.

Προσωπικά, αποφάσισα να επιλέξω αυτό το αρχαιολογικό μνημείο καταρχάς γιατί έχω πάει εκεί με την οικογένεια μου δυο φορές, κατά τις οποίες είχα μείνει έκπληκτος από αυτό το μεγαλείο των Μινωιτών, αλλά και επειδή μου αρέσει πολύ η ιστορία του. Ο θαυμασμός που μου προκάλεσαν όσα είδα, με οδήγησαν στο να διαβάσω και να μάθω περισσότερα για τον θαυμαστό πολιτισμό των Μινωιτών και για τα περίτεχνα ευρήματα που βρεθήκαν στο ανάκτορο, και να σας εκθέσω την εμπειρία μου για αυτά.

Ο μαθητής της Α' Λυκείου (Α2) του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

Μπραζιτικός Στέργιος

Κατά την χρονική διάρκεια που εγώ και η οικογένεια μου κατοικούσαμε στην Αθήνα, επισκεφθήκαμε αρκετά αξιοσημείωτα μνημεία , όπως είναι ο δημοφιλής Παρθενώνας, η Ελευσίνα και άλλα. Από όλες αυτές τις εμπειρίες όμως, αξίζει να αναφέρω την ημερήσια εκδρομή μας στο Ακρωτήριο του Σουνίου πριν μερικά καλοκαίρια.

Ο προορισμός μας ήταν σχετικά κοντινός από την πρωτεύουσα. Η διαδρομή αποτελούνταν από χιλιόμετρα καταγάλανου πελάγους που έκανε την αναμονή τόσο πιο ευχάριστη. Να πω και την γνώμη μου, η πορεία με το αυτοκίνητο ήταν τόσο χαλαρωτική, που δεν θα με πείραζε ιδιαίτερα αν είχαμε διανύσει τον ίδιο δρόμο ξανά και ξανά έως την ώρα της αποχώρησης. Αυτή η ιδέα διαγράφηκε όμως από το μυαλό μου αργότερα, όταν φτάσαμε στον προορισμό μας.

Στην μυθολογία λέγεται, πως είναι ο τόπος όπου ο Βασιλιάς της τότε Αθήνας – Αιγαίας – πήδησε προς τον θάνατό του, πιστεύοντας πως ο γιος του, Θησέας, είχε πεθάνει στην Κρήτη. Η άδικη αλήθεια όμως ήταν, πως ο Θησέας δεν είχε πραγματικά πεθάνει. Πριν φύγει ο Θησέας, συμφωνήσανε με τον πατέρα του να αναχωρήσει το πλοίο με Μαύρα πανιά και άμα επιτύχαινε στην αποστολή του να σκοτώσει τον Μινώταυρο, να επέστρεφε με άσπρα πανιά. Εάν όχι, τα πανιά θα παρέμεναν μαύρα και έτσι ο Αιγαίας θα ήξερε πως ο γιος του είχε αποτύχει στην αποστολή του και είχε πεθάνει στη διάρκεια. Όταν ο Θησέας όμως, σκότωσε με επιτυχία τον πανίσχυρο Μινώταυρο, χαμένος στον ενθουσιασμό του, ξέχασε να αλλάξει το χρώμα των πανιών του. Έτσι η αφέλειά του, οδήγησε στην αυτοκτονία του καταθλιμμένου Αιγαία, που πίστευε πως ο γιος του είχε αποβιώσει. Τότε η γύρω θάλασσα ονομάστηκε «Αιγαίο Πέλαγος», προς τιμή του πρόωρου θανατωμένου βασιλιά.

Στον λόφο εκεί σήμερα, διακρίνονται τα ερείπια του ναού του Ποσειδώνα, του θεού της Θάλασσας. Ο ναός χτίστηκε περίπου το 440 π.Χ και έχει δωρικό σχέδιο. Αρχικά υπήρχαν 34 κολόνες, από τις οποίες οι 15 στέκονται μέχρι και σήμερα. Η διατήρηση του ναού είναι σχετικά καλή, λαμβάνοντας υπ 'όψιν την καθημερινή του έκθεση σε στοιχεία της φύσης όπως ο δυνατός άνεμος ...

Εγώ όμως δεν έδινα πολύ σημασία στον ξεναγό που έκανε το καλύτερο που μπορούσε για να μας εξηγήσει ευχάριστα την ιστορία της χερσονήσου και σχημάτιζα τις δικές μου εντυπώσεις. Δεν δίνω πολύ βάση στους μύθους σε γενικές γραμμές. Ο συγκεκριμένος όμως, μου κήρυξε αρκετά την περιέργεια από τότε που ο πατέρας μου, μου διηγούταν την ιστορία όταν ήμουν μικρός. Πραγματικά ο Θησέας έπρεπε να ζήσει την υπόλοιπη ζωή του, ξέροντας πως ήταν ουσιαστικά ο δολοφόνος του πατέρα του. Ειλικρινά δεν μπορώ να σκεφτώ μεγαλύτερο

βάρος στην πλάτη κάποιου. Εκτός από αυτόν το μύθο, λέγεται πως ο Λόρδος Βύρων, ένας από τους σημαντικότερους ποιητές-εκπροσώπους του Ρομαντισμού, επισκέφτηκε τον τόπο και χάραξε τον όνομά του σε μία κολώνα στον ναό του Ποσειδώνα. Το να σκεφτεί κάποιος ότι ένα σημαντικό πρόσωπο όπως αυτός, ενθουσιάστηκε με τον τόπο τόσο, ώστε να χαράξει το όνομά του ως απόδειξη της επίσκεψής του, είναι πραγματικά αξιοσημείωτο. Όμως το παραπάνω δεν έχει αποδειχθεί.

Όταν φτάσαμε στην καρδιά της επίσκεψης – το Ακρωτήριο - στάθηκα μαγεμένος. Ένας απότομος άνεμος φύσηξε ακριβώς εκείνη τη στιγμή (ή έτσι μου αρέσει να πιστεύω) και τα πάντα πάγωσαν όσο θαύμαζα την θέα και την ολική αίσθηση του τόπου. Η ανάμειξη της ιστορικής σπουδαιότητας του τόπου, της ομορφιάς της θάλασσας και της μυρωδιάς του αέρα με έκανε να εκτιμήσω τον τόπο εντελώς. Το μνημείο τώρα έδειχνε καταπληκτικό από την οποιαδήποτε όψη. Η τουριστική ομάδα σώπασε εντελώς και περάσαμε το μεσημέρι εκείνο (με μια λέξη) απολαμβάνοντας τον τόπο.

Δεν μπορώ ακριβώς να εξηγήσω το γιατί μου είναι τόσο σπουδαία καρφωμένη στην μνήμη εκείνη η ημέρα. Πιθανά να ήταν η ολική μου διάθεση ή ο καλός καιρός. Αλλά ακόμα σε σχέση και με άλλους πιο σπουδαίους τόπους που έχω επισκεφθεί, το Ακρωτήριο του Σουνίου θα μου μείνει ως μία από τις καλύτερες εμπειρίες και θα ήθελα πραγματικά να επαναλάβω εκείνη την επίσκεψη.

Νακόπουλος Απόλλωνας, μαθητής της Α΄ Λυκείου, του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων.

ΘΕΜΑ: Να εκθέσετε σε ένα κείμενο περίπου 600 λέξεων , τις απόψεις σας, τις σκέψεις και τις αντιλήψεις σας για το αρχαιολογικό τοπίο που σας γοητεύει (αρχαιολογικός χώρος, μνημείο, εύρημα, μουσείο) παράλληλα να αναλύσετε τους λόγους , τις αιτίες και τα κίνητρα, εξωτερικά και εσωτερικά της επιλογής σας.

Με τον όρο αρχαιολογικό τοπίο εννοούμε την φυσική περιοχή όπου εντοπίζεται ένας αρχαιολογικός χώρος μέσα στον οποίο υπάρχουν κατάλοιπα παλαιότερων εποχών, δημοσίων και ιδιωτικών κτηρίων όπως λουτρά, οικίες, εργαστήρια, ναοί, θέατρα, στάδια, καθώς και διάφορα ευρήματα από την καθημερινή ζωή των ανθρώπων που έζησαν εκεί στο παρελθόν.

Ο χώρος που έμεινε ανεξίτηλος στη μνήμη μου είναι ο αρχαιολογικός χώρος των Δελφών ή αλλιώς το Δελφικό τοπίο. Η τοποθεσία που χτίστηκαν οι αρχαίοι Δελφοί όταν την αντικρίσεις με την πρώτη ματιά είναι τόσο μαγευτική που σου κόβεται η ανάσα. Βρίσκεται κάτω από δύο θεόρατους βράχους στην πλαγιά του Παρνασσού και κάτω εκτείνεται η κοιλάδα της Κρίσας, κατάφυτη από ελιές. Οι Δελφοί από την αρχαιότητα αποτελούσαν σπουδαία γεωγραφική θέση γιατί βρίσκονταν σε ένα σταυροδρόμι. Δεν θεωρήθηκε τυχαία ο ‘Όμφαλός’ της γης. Αφήνουμε πίσω μας την Κασταλία πηγή, ανηφορίζουμε στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών από την Ιερά οδό βλέποντας αριστερά και δεξιά βάσεις αγαλμάτων για να φτάσουμε στον περίφημο θησαυρό των Αθηναίων. Ανεβαίνοντας μπορούμε να δούμε τον μεγαλόπρεπο Ναό του Απόλλωνα στο Ιερό του οποίου καθόταν η Πυθία και έδινε χρησμούς στους απεσταλμένους του τότε γνωστού κόσμου που έρχονταν από κάθε άκρη της γης. Για να δώσει η Πυθία τον χρησμό έπρεπε να ακολουθήσει μια καθιερωμένη διαδικασία. Στην συνέχεια φτάνουμε στο αρκετά καλά σωζόμενο θέατρο με την τέλεια ακουστική και οπτική του κάμπου και

της θόλου, στο βάθος. Τέλος, συνεχίζουμε με το στάδιο όπου οι Αρχαίοι Έλληνες παρακολουθούσαν αθλητικούς αγώνες.

Όσες φορές και αν επισκεφτεί κανείς τον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, ακόμα κι αν μείνει στην γνωριμία του χώρου μέσα από τις φωτογραφίες των ταξιδιωτικών οδηγών, το σίγουρο είναι ότι θα εκστασιαστεί από το φυσικό κάλλος του τοπίου αλλά και το μεγαλοπρεπές των αρχαιολογικών ευρημάτων που αντικρίζει κανείς στο φυσικό τους χώρο, με προεξέχον έκθεμα αυτό του Ηνιόχου των Δελφών, παγκοσμίου εμβέλειας. Τίποτα δεν συναινεί στο ότι ο χώρος ήταν τυχαία επιλογή από τους αρχαίους προγόνους μας, οι οποίοι τον θεωρούσαν ως το κέντρο της γης και χώρο με μεταφυσικές δυνάμεις, εξ' ου και η φήμη της Πυθίας και των χρησμών της. Γνωρίζοντας την ιστορία του τόπου σε συνάρτηση με αυτό που βλέπουμε γύρω μας, δεν θα νιώσουμε παρά μόνο ζήλια για όσους έζησαν στο χώρο χιλιάδες χρόνια πριν, θαυμασμό για το μεγαλείο του πνεύματος τους και υπερηφάνεια που υπήρξαν πρόγονοι μας.

Εν κατακλείδι, εμείς σήμερα θα πρέπει να διατηρήσουμε αυτά τα σπουδαία αρχαιολογικά μνημεία ζωντανά γιατί σ' αυτά στηρίζεται η ιστορία του τόπου μας και κανένας λαός που δεν σέβεται ο παρελθόν του, δεν μπορεί να έχει παρόν και πολύ περισσότερο μέλλον.

Πατσιά Ηλιάνα

μαθήτρια του Α2 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου
Τρικάλων

Θέμα: *Να εκθέσετε σε ένα κείμενο περίπου εξακοσίων λέξεων, τις απόψεις σας, τις σκέψεις σας και τις αντιλήψεις σας για το αρχαιολογικό τοπίο που σας γοητεύει (αρχαιολογικός χώρος, μνημείο, εύρημα, μουσείο), παράλληλα να αναλύσετε τους λόγους, τις αιτίες και τα κίνητρα, εξωτερικά και εσωτερικά, της επιλογής σας.*

Το παρελθόν της χώρας μας είναι πολύ πλούσιο σε ιστορία. Κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί ότι η Ελλάδα έχει πολλά αλλά και σημαντικά αρχαιολογικά τοπία. Ένα από αυτά είναι το αρχαιολογικό μουσείο της Ακρόπολης, που γοητεύει πολλούς σε όλο τον κόσμο.

Το αρχαιολογικό μουσείο της Ακρόπολης, βρίσκεται στην πρωτεύουσα της χώρας μας, την Αθήνα. Το μουσείο αυτό είναι από τα

πιο γνωστά μουσεία και άρχισε να λειτουργεί το 2009. Το μουσείο της Ακρόπολης, είναι στο σύνολό του 25.000 τετραγωνικά μέτρα και διαθέτει εκθεσιακούς χώρους με εμβαδόν δέκα φορές μεγαλύτερους από ότι στο παλιό μουσείο που είχε κτιστεί το 1976. Συγκαταλέγεται στα πέντε καλύτερα μουσεία της Ευρώπης. Αυτό που το κάνει ξεχωριστό είναι ότι βρίσκεται κάτω από τον ιερό βράχο της Ακρόπολης και μπορεί ο επισκέπτης να δει, όχι μόνο τον ναό από τον οποίο προέρχονται τα περισσότερα εκθέματα, αλλά να περπατήσει πάνω στα χώματα στα οποία οι αρχαίοι Έλληνες. Αυτό γιατί κάτω από τα πόδια μας μπορούμε να δούμε, όχι μόνο τοις οικίες αλλά και τα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι πρόγονοί μας στον πραγματικό τους χώρο.

Στον εσωτερικό χώρο του μουσείου και ιδιαίτερα στην αίθουσα του Παρθενώνα, αυτό που θαυμάζεις περισσότερο είναι οι υπερμεγέθεις συνθέσεις αγαλμάτων οι οποίες κοσμούσαν τα αετώματα του ναού. Αυτό που κάνει περισσότερο ελκυστική την αίθουσα είναι οι διαφανείς υαλοπίνακες που επιτρέπουν την άμεση οπτική επαφή με το αρχιτεκτονικό μνημείο από το οποίο προέρχονται τα γλυπτά που βρίσκονται στο εσωτερικό της. Ένα άλλο μνημείο της αίθουσας που γοητεύει πολλούς επισκέπτες είναι οι Καρυάτιδες, οι υπέροχες αυτές κόρες που στήριζαν το Ερέχθειο.

Τα πρωτότυπα γλυπτά συνδυάζονται με εκμαγεία των γλυπτών που βρίσκονται σε μουσεία το εξωτερικού. Το μουσείο το οποίο έχει «κλέψει» τα περισσότερα από τα γλυπτά του Παρθενώνα είναι το Βρετανικό Μουσείο του Λονδίνου.

Συνοψίζοντας, ο ιερός χώρος του Παρθενώνα και ιδιαίτερα το μουσείο της Ακρόπολης είναι από τα μέρη που πάντα με γοήτευαν, διότι περικλείουν μέσα τους την ιστορία του τόπου μας και αυτό μας προκαλεί να νοιώσουμε διάφορα συναισθήματα όπως χαρά, δέος, υπερηφάνεια και συγκίνηση.

Ελισσάβεν Σδράκα, μαθήτρια Α2 Λυκείου, του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων.

Θέμα: «Να εκθέσετε σε ένα κείμενο περίπου 600 λέξεων, τις απόψεις σας, τις σκέψεις και τις αντιλήψεις σας για το αρχαιολογικό τοπίο που σας γοητεύει (αρχαιολογικός χώρος, μνημείο, εύρημα, μουσείο). Παράλληλα, να αναλύσετε τους λόγους, τις αιτίες και τα κίνητρα, εξωτερικά και εσωτερικά, της επιλογής σας».

Ένα από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά ευρήματα που κάποτε επισκέφτηκα και που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση είναι ο αρχαιολογικός χώρος της Βεργίνας, ο οποίος βρίσκεται στην περιοχή της Μακεδονίας. Ένας χώρος που πραγματικά σε γοητεύει, καθώς περιηγείσαι μέσα σε αυτόν.

Είναι από τις σπουδαιότερες αρχαιολογικές ανακαλύψεις του 20ου αιώνα και εκεί αξίζει κανείς να δει τον τάφο του βασιλιά Φιλίππου Β' και του Αλεξάνδρου Δ', καθώς συγκλόνισαν την αρχαιολογική κοινότητα. Ακόμη, το επιβλητικό μουσείο των βασιλικών τάφων όπου σε ένα χώρο σκοτεινό κυριαρχούν ολόφωτα τα αρχαία αντικείμενα. Επίσης, δύο από τα πιο εντυπωσιακά εκθέματα του μουσείου, την χρυσή λάρνακα όπου πάνω της απεικονίζεται ο ήλιος της Βεργίνας, καθώς και το χρυσό στεφάνι.

Ένας από τους λόγους για τον οποίο η Βεργίνα έμεινε χαραγμένη στη μνήμη μου είναι ότι η περιοχή της έχει ένα ιδιαίτερο κάλλος. Κάθε βήμα μου μέσα σε αυτόν τον χώρο είναι ένα ταξίδι στην ιστορία, αλλά και σε έναν χώρο που γέννησε τον πολιτισμό.

Όταν εισέρχεσαι σε αυτόν σου προκαλεί έντονα συναισθήματα όπως δέος μπροστά στον θάνατο, αλλά και συγκίνηση για το τραγικό τέλος του βασιλικού οίκου. Θαυμασμό αισθάνεται κανείς μπροστά στη θέα των εκθεμάτων που αστράφτουν με το πορφυρό χρώμα τους να παραπέμπει στο αίμα των βασιλικών νεκρών. Τα συγκλονιστικά αυτά αριστουργήματα σε κάνουν να αναλογίζεσαι την ιστορία, το βάθος και την ομορφιά της, νιώθοντας έτσι, όσους κάποτε τα έφτιαξαν και τα έζησαν όλα αυτά.

Πραγματικά, ο αρχαιολογικός χώρος της Βεργίνας θα κατέχει μια ξεχωριστή θέση στη μνήμη μου, όπως κατέχει και μια ξεχωριστή θέση ανάμεσα στα αρχέτυπα του πολιτισμού μας.

Χώτου Αναστασία, μαθήτρια Α2 Λυκείου, του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

Να δημιουργήσετε ένα κείμενο (έως εξακόσιες λέξεις) στο οποίο θα εκφράζετε την άποψή σας για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Να εμπλουτίσετε το κείμενό σας με προσωπικές σκέψεις, βιωματικά περιστατικά, συναισθήματα, λόγους και αιτίες που ο πολιτισμός αυτός σας γοητεύει.

Όνοματεπώνυμο: Καραδήμας Δημήτριος

Τάξη: Α1 Λυκείου Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

Ημερομηνία: 26 Σεπτεμβρίου 2016

Έκθεση για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό

Απ' όλους τους ανθρώπινους πολιτισμούς, ο ωραιότερος, ο πιο δικαιολογημένα αξιοζήλευτος, ο γοητευτικότερος, εκείνος που συνεπαίρνει τον άνθρωπο περισσότερο στη ζωή είναι, ίσως, ο ελληνικός. Η προσφορά του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού στη σύγχρονη Ευρώπη και γενικότερα στο σύγχρονο κόσμο είναι ανεκτίμητης αξίας, καθώς οι περισσότερες καθημερινές δραστηριότητες και ο τρόπος ζωής του μεγαλύτερου μέρους του κόσμου, έχουν τις βάσεις τους στην αρχαία ελληνική κοινωνία.

Το πιο αξιόλογο, κατά τη γνώμη μου, επίτευγμα των αρχαίων Ελλήνων ήταν η ανάπτυξη της τέχνης της μουσικής. Αν και μας λείπει σχεδόν ολοκληρωτικά σαν ήχος, ρυθμός και μελωδία, πληροφορίες για αυτή παίρνουμε από λογοτεχνικές πηγές (η μελωδική αφήγηση των αιιδών που

δηλώνεται στα Ομηρικά έπη), φιλολογικές πηγές (μαρτυρίες από αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους), αλλά και εικαστικό υλικό που βρέθηκε στις ανασκαφές (αγγεία, γλυπτά, τοιχογραφίες, επιγραφές, χειρόγραφα και άλλα αντικείμενα, όπως το μονόχορδο του Πυθαγόρα). Υπάρχει επίσης σημαντικός αριθμός ευρημάτων μουσικών οργάνων που ανέδειξε η αρχαιολογική σκαπάνη, καθώς επίσης και σωζόμενα κείμενα. Η μουσική κάθε πολιτισμού είναι σαν ένα από τα πολλά λογότυπά του που τον εκφράζει με ένα μοναδικό τρόπο. Έτσι και στην αρχαία Ελλάδα, η μουσική κατείχε σημαντική θέση στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων και την επηρέαζε σημαντικά. Ο ρόλος της ήταν πολύ σημαντικός σε πολλές εκδηλώσεις της ζωής τους (θρησκευτικές γιορτές, συμπόσια, αθλητικοί αγώνες κλπ). Είχαν γι' αυτή ξεχωριστό θεό, τον Απόλλωνα, και τον θεωρούσαν επικεφαλής των εννέα Μουσών, οι οποίες προστάτευαν τις τέχνες, τα γράμματα και τις επιστήμες. Έτσι, η λέξη μουσική είχε αρχικά πολύ ευρύτερη έννοια, απ' ό,τι έχει σήμερα. Θεωρούσαν τη γνώση της απαραίτητη και η διδασκαλία της ήταν το βασικότερο μάθημα στην εκπαίδευση των νέων. Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι η μουσική μπορούσε να μεταβάλλει τη διάθεση εκείνων που την ακούν. Μπορούσε να τους θεραπεύσει ψυχή και σώμα, να τους καταπραΰνει, να τους εμπνεύσει, να τους ηρεμήσει. Ο Ασκληπιός, για παράδειγμα, χρησιμοποιούσε την μουσική, για να θεραπεύει την ακοή των κωφών, καθώς επίσης κατεύναζε τις φιλονικίες μεταξύ των ανθρώπων. Η αρχαία ελληνική μουσική άσκησε μεγάλη επίδραση σε μεταγενέστερους μουσικούς πολιτισμούς, και το στίγμα της, αν και ανεπαίσθητο στις περισσότερες περιπτώσεις, παραμένει στις σημερινές μουσικές δημιουργίες.

Ένα άλλο αξιόπαινο προϊόν του αρχαίου ελληνικού κόσμου είναι τα μνημεία που κατασκευάστηκαν. Τα αρχαία ελληνικά μνημεία είναι γνωστά παγκοσμίως για τη μοναδικότητα στη λεπτομέρεια που διαθέτουν και δικαιολογημένα θεωρούνται «αρχιτεκτονικά αριστουργήματα». Το μεγαλείο

της αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής ανάγεται στην αρχαϊκή εποχή και στην κλασική εποχή, κατά την οποία σημειώθηκαν τα υψηλά επιτεύγματα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Όπως και η μουσική, επηρέασαν την αρχιτεκτονική των μεταγενέστερων πολιτισμών σε μεγάλο βαθμό. Τα αντιπροσωπευτικά δείγματα της αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής είναι τα θέατρα και οι ναοί.

Τα αρχαία ελληνικά θέατρα έχουν ημικυκλικό σχεδιασμό και έχουν αξιοσημείωτη ακουστική όσον αφορά την ευκρίνεια του λόγου, παράγοντας μια αφθονία του «έγκαιρου ανακλώμενου ήχου». Δεν έχουν καμία τεχνητή ενίσχυση ήχου παρά μόνο την προσωπική προσπάθεια των ηθοποιών, το οποίο είναι πραγματικά αξιοθαύμαστο επίτευγμα για τα δεδομένα της εποχής. Τα θέατρα χρησίμευαν για θρησκευτικές τελετουργίες, αγώνες μουσικής και ποίησης, θεατρικές παραστάσεις, συνελεύσεις του δήμου ή της βουλής της πόλης-κράτους, ακόμα και ως αγορά. Τα πιο γνωστά αρχαία θέατρα που διασώζονται στον ελληνικό χώρο έως σήμερα είναι το Ωδείο Ηρώδου του Αττικού και το αρχαίο θέατρο του Διονύσου στην Αθήνα, το θέατρο των Δελφών, το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου κ.ά.

Ο ναός στην ελληνική αρχαιότητα ήταν η κατοικία του θεού, το κτήριο που στέγαζε το λατρευτικό άγαλμα μιας ή περισσότερων θεοτήτων. Αυτό φανερώνει και το ουσιαστικό «ναός», που προέρχεται από το ρήμα «ναίω» (=κατοικώ). Οι πιστοί συγκεντρώνονταν στον περιβάλλοντα χώρο έξω από το κτήριο του ναού, όπου βρισκόταν και ο βωμός για την προσφορά θυσιών και την άσκηση της λατρείας. Οι πιο γνωστοί ναοί της αρχαίας Ελλάδας είναι ο Παρθενώνας, ο Ναός του Ηφαίστου, ο ναός του Ολυμπίου Διός κ.ά.

Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός όμως δεν παρήγαγε μόνο πολιτιστική κληρονομιά, αλλά και πνευματική σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό. Οι αρχαίοι Έλληνες ήταν αυτοί που έδωσαν στο σημερινό κόσμο τον ορθό λόγο, και για

αυτούς ο ορθός λόγος σήμαινε τα πάντα. Για τους αρχαίους Έλληνες όλα έχουν το λόγο τους· υπάρχουν για κάποιο λόγο, γίνονται για κάποιο λόγο, εννοούνται και εκφράζονται με λόγο. Θεωρούσαν τον ορθολογισμό λογικό, ακόμα και ηθικό αξίωμα και τρόπο ζωής. Η ορθολογιστική αντίληψη του κόσμου είναι διάχυτη σε κάθε πνευματική δημιουργία των αρχαίων Ελλήνων. Η φιλοσοφία αργότερα άλλαξε προσανατολισμούς και ενδιαφέροντα, αλλά δεν έπαψε να ερευνά τη ζωή λογικά. Οι σοφιστές έστρεψαν το ενδιαφέρον τους στον άνθρωπο, στην κοινωνία, στην ηθική, στον πολιτισμό, κι έτσι, χάρη στον ορθολογισμό, θεμελιώθηκε η δημοκρατία, η ισονομία, η ελευθερία, η δικαιοσύνη και δόθηκαν οι βάσεις σε πολλές επιστήμες. Μέσω της ελληνικής τέχνης παρουσιάστηκε για πρώτη φορά η σημασία της καλαισθησίας, της αρμονίας, της ισορροπίας, όπως, για παράδειγμα, η χρήση του αριθμού Φ ή, αλλιώς, της Χρυσής Τομής στα αγάλματα του Παρθενώνα και στο σχεδιασμό του θεάτρου της Επιδαύρου, πιστεύοντας ότι αυτός ο αριθμός αποδίδει αισθητική ευχαρίστηση και σε αυτόν υποκύπτει όλο το σύμπαν. Επίσης, στην Ελλάδα γεννήθηκε το ολυμπιακό ιδεώδες, η ευγενής άμιλλα και το ευ ζην, τα οποία τηρούνται μέχρι και τη σημερινή εποχή. Επομένως, μπορούμε ασφαλώς να πούμε ότι χάρη στον ορθολογισμό μπορούμε σήμερα να κατανοήσουμε τον τρόπο σκέψης των αρχαίων Ελλήνων. Μέσα στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία υπάρχει η έννοια του ελεύθερου ανθρώπου, της ελεύθερης έκφρασης των σκέψεων και των αισθημάτων, του σεβασμού της ανθρωπότητας στο πρόσωπο κάθε ανθρώπου, της αρχή της κοινωνικής ελευθερίας και της δημοκρατίας στη λειτουργία των ανθρώπινων κοινωνιών.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός είναι ο «θεμέλιος λίθος» των σημερινών πολιτισμών και κοινωνιών, επηρεάζοντας σημαντικά τον τρόπο λειτουργίας και εξέλιξής της σε κάθε χρονική περίοδο από τη δημιουργία του, κληροδοτώντας σημαντικές αξίες, πνευματικές και

πολιτισμικές, και ιδεώδη στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο. Κι της είπε ο γνωστός Γερμανός ποιητής Γιόχαν Βόλφγκανγκ Γκαίτε, η Ελλάδα είναι ο νους και η καρδιά της ανθρωπότητας.

Δημήτρης Κρικέλης

Μαθητής του τμήματος Α1 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων.

Δικαιοσύνη, Ελευθερία, Δημοκρατία, πατρίδα και κατόπιν, νόμοι, επιστήμες, τέχνες είναι μόνο μερικές λέξεις κλειδιά, για να κατανοήσουμε τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Οι περισσότερες από αυτές τις έννοιες ήταν άγνωστες στον δυτικό κόσμο για πολλούς αιώνες. Μόνον τους τελευταίους αιώνες, στην Δυτική και "πολιτισμένη" Ευρώπη, άρχισαν να έχουν εφαρμογή και δεν μπορώ παρά να νιώθω περήφανος που κατάγομαι από τους προγόνους μου, τους Έλληνες.

Αρκεί κάποιος να επισκεφθεί το μοναδικό μουσείο της Ακρόπολης, τον Παρθενώνα, το μαντείο των Δελφών, να περπατήσει στον αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Ολυμπίας, να παρακολουθήσει μια θεατρική παράσταση στην αρχαία Επίδαυρο για να νιώσει όπως ένιωσα κι εγώ το δέος και τον θαυμασμό για την αρχαία Ελλάδα.

Δυστυχώς, οι κοινωνικές συνθήκες, οι πόλεμοι, η τουρκοκρατία, αλλά και οι επιρροές του δυτικού κόσμου επηρέασαν τους Έλληνες, με αποτέλεσμα να απομακρυνθεί από τις έννοιες που χαρακτηρίζουν τον ελληνικό πολιτισμό και να παρασυρθεί από τον δυτικό τρόπο ζωής περισσότερο απ'όσο θα έπρεπε. Θεωρώ όμως ότι αυτή την ελληνική πολιτισμική κληρονομιά, στην οποία ο σύγχρονος κόσμος οφείλει σχεδόν τα πάντα, δεν πρέπει να την ξεχάσουμε και είναι όχι μόνο υποχρέωσή

μας αλλά και ηθικό καθήκον μας να την διατηρήσουμε και να την κληρονομήσουμε και στις επόμενες γενιές.

ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ, μαθητής Α1 Λυκείου, του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων.

Θέμα: « Να δημιουργήσετε ένα κείμενο (έως 600 λέξεις) στο οποίο να εκφράζετε την άποψή σας για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Να εμπλουτίσετε το κείμενό σας με προσωπικές σκέψεις, βιωματικά περιστατικά, συναισθήματα, λόγους και αιτίες που ο πολιτισμός αυτός σας γοητεύει».

Ζούμε σε μια εποχή, η οποία κατακλύζεται από τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, την τεράστια και γρήγορη πρόοδο των επιστημών καθώς και την εξέλιξη πολλών τομέων, οι οποίοι επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την ανθρώπινη κοινωνία. Έχουμε όμως αναρωτηθεί πως η ανθρωπότητα κατάφερε να φτάσει σε αυτό το σημείο;

Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός αποτελεί έναν από τους πιο βασικούς παράγοντες που ευθύνονται για την εξέλιξη του κόσμου. Αρχικά, ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός αποτελεί μια από τις κύριες πηγές έμπνευσης για πολλούς σύγχρονους επιστήμονες και επηρεάζει ακόμη και στις μέρες μας τον τρόπο σκέψης των ανθρώπων. Επιπλέον, ο πολιτισμός μας θεωρείται υπόδειγμα πολιτισμού, καθώς την περίοδο της αρχαιότητας κατάφερε να ξεχωρίσει, να διακριθεί και να αναπτυχθεί σε αρκετά μεγάλο βαθμό, κάτι που δεν ήταν εύκολο, διότι τα τεχνικά μέσα της εποχής δεν επαρκούσαν έτσι ώστε να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη. Ακόμη, αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι, ο ελληνικός πολιτισμός διακρίθηκε σε σχέση με αντίστοιχους πολιτισμούς οι οποίοι έμεναν “κρυμμένοι” και δεν γνώρισαν την δόξα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού. Επίσης, σκόπιμο είναι να τονιστεί ότι, ακόμη και στην σύγχρονη περίοδο ο πολιτισμός μας συνεχίζει να αναδεικνύεται μέσω των σύγχρονων πολιτισμών, οι οποίοι τον θαυμάζουν και τον εκτιμούν και δείχνουν πρόθυμοι να προσπαθήσουν να μάθουν και να ενστερνιστούν όσα περισσότερα μπορούν, κάτι που φανερώνει την “δύναμη” του πολιτισμού μας. Επιπροσθέτως, θεωρείται ως ο “θεμελιωτής” του δημοκρατικού πολιτεύματος. Είναι άξιο αναφοράς το γεγονός ότι, ο πολιτισμός των αρχαίων Ελλήνων είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την άνθιση των επιστημών. Ενδιαφέρον προκαλεί και πρέπει να αναφερθεί το γεγονός ότι, η Αρχαία Ελλάδα ήταν η πρώτη που ανέπτυξε επιστήμες, οι οποίες, κατά την σύγχρονη περίοδο, αποτελούν βασικούς παράγοντες εξέλιξης και βασικά σημεία μόρφωσης των λαών του κόσμου. Ο πολιτισμός μας είχε σημαντικό ρόλο στην δημιουργία

πολλών γλωσσών της Ευρώπης. Πιο συγκεκριμένα, η Ευρώπη έχει τις βάσεις στον αρχαιοελληνικό πολιτισμό και οι γλώσσες πολλών ευρωπαϊκών χωρών είναι βασισμένες ή εμπλουτισμένες από την Αρχαία Ελληνική.

Δεν πρέπει να παραλειφθεί το γεγονός ότι, ο αρχαίος ελληνικός θεωρείται ένας από τους πιο ‘‘γοητευτικούς’’ πολιτισμούς ανά τον κόσμο. Είναι πολυδιάστατος, καθώς έχει αναπτύξει διάφορους τομείς της επιστήμης όπως η φιλοσοφία, η φιλολογία, η ιστορία, τα μαθηματικά και η γεωμετρία, το όνομα της οποίας πρώτοι οι Έλληνες χρησιμοποίησαν ως επιστημονικό όρο. Επίσης αναπτύχθηκαν η μουσική, ο χορός και οι τέχνες σε μεγάλο βαθμό. Ο πολιτισμός των Αρχαίων Ελλήνων έχει καταφέρει να επιβιώσει από διάφορες καταστάσεις, όπως πολέμους, αλλά παρόλα αυτά συνεχίζει μέχρι και σήμερα να επηρεάζει πολλές χώρες του κόσμου, κάτι που είναι πραγματικά αξιοθαύμαστο, αφού διακρίνεται για την διαχρονικότητα, δηλαδή την ικανότητά του να διατηρείται αναλλοίωτος στο πέρασμα των χρόνων. Κατάφερε να μην εξαφανιστεί, όπως άλλοι πολιτισμοί του παρελθόντος που γνώρισαν ακμή αλλά στο τέλος παρήκμασαν και εξαφανίστηκαν.

Ένα από παράδειγμα που ερμηνεύει την σπουδαιότητα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού αποτελεί μια σχολική επίσκεψη στο μουσείο της Ακρόπολης. Στην επίσκεψη αυτή διδαχθήκαμε την σημασία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, μέσα από τις διάφορες τοιχογραφίες και τα διάφορα έργα τέχνης που μας φανερώνουν την πορεία της εξέλιξης των τεχνών αλλά και του πολιτισμού μας. Αναμφίβολα, η επίσκεψή αυτή στο μουσείο της Ακρόπολης μου προκάλεσε δέος, λόγω των πραγμάτων που διδαχθήκαμε για τους Αρχαίους Έλληνες. Εκείνη την μέρα, μου δημιουργήθηκαν αισθήματα ενθουσιασμού για τον πολιτισμό μας. Ένωσα περήφανος που είμαι Έλληνας και απόγονος αυτών των ανθρώπων και αντιλήφθηκα τί σεβασμό πρέπει να τρέφουμε προς αυτούς αλλά και προς τον πολιτισμό τους.

Εν κατακλείδι, διαπιστώνουμε ότι ο αρχαιοελληνικός πολιτισμός συμβάλλει ως ένα βασικό στοιχείο στην εξέλιξη του κόσμου. Όλοι πρέπει να σεβόμαστε και να εκτιμούμε για όλη την διάρκεια της ζωής μας, αυτά τα οποία με μεγάλο κόπο κατόρθωσαν οι πρόγονοί μας και εμείς τα κληρονομήσαμε. Οφείλουμε λοιπόν να διαφυλάξουμε τον αξιοζήλευτο από πολλούς πολιτισμό που ονομάζεται **ΑΡΧΑΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ!!!**

Να δημιουργήσετε ένα κείμενο στο οποίο θα εκφράζετε την άποψή σας για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Να εμπλουτίσετε το κείμενό σας με προσωπικές σκέψεις, βιοματικά περιστατικά, συναισθήματα, λόγους και αιτίες που ο πολιτισμός αυτός σας γοητεύει.

Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός είναι γνωστός σε κάθε μεριά της Γης για τα αμέτρητα αριστουργήματά του και τους ανεπτυγμένους πολιτισμούς του, όπως είναι ο μυκηναϊκός και ο μινωικός.

Ο ελληνικός πολιτισμός, παρόλο που στην αρχή αναπτυσσόταν σταδιακά, δεν σταμάτησε ποτέ να διατηρεί τα ήθη και τα έθιμά του αλλά και να δημιουργεί νέα.

Στον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό ανήκουν πολλά σημαντικά δημιουργήματα, όπως ο Παρθενώνας, η αρχαία Ολυμπία, το θέατρο της Επιδαύρου καθώς επίσης και ο τάφος του Φιλίππου Β', πατέρα του Μέγα Αλέξανδρου στη Βεργίνα. Ο **Παρθενώνας** είναι χτισμένος προς τιμήν της θεάς Αθηνάς. Χτίστηκε στα μέσα του 5ου αιώνα π.Χ. με τη συνεργασία σπουδαίων αρχιτεκτόνων. Η **αρχαία Ολυμπία** ήταν το πιο δοξασμένο ιερό της αρχαίας Ελλάδας. Ήταν αφιερωμένο στο Δία και στο εσωτερικό του ιερού βρισκόταν το χρυσελεφάντινο άγαλμα του Δία, ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου. Ακόμη στην αρχαία Ολυμπία διεξάγονταν οι Ολυμπιακοί αγώνες. Σήμερα είναι επισκέψιμος χώρος και προσελκύει εκατοντάδες Έλληνες αλλά και ξένους. Το **θέατρο της Επιδαύρου** χτίστηκε το 340 π.Χ.. Ήταν και είναι το πιο καλοδιατηρημένο θέατρο που ξεχωρίζει για την ακουστική του. Αυτό το θέατρο έχει φιλοξενήσει πολλούς ηθοποιούς και πολλές παραστάσεις. Ο **τάφος του Φιλίππου Β'** ανακαλύφθηκε από τον αρχαιολόγο Μανώλη Ανδρόνικο στη Βεργίνα. Η εύρεσή του αμφισβητήθηκε και αμφισβητείται ακόμα και σήμερα από κάποιους.

Στην αρχαία Ελλάδα εκτός από τη δημιουργία πολλών μνημείων και ιερών χώρων, αναπτύχθηκαν και δύο σημαντικοί πολιτισμοί: ο μινωικός και ο μυκηναϊκός. Ο **Μινωικός** πολιτισμός είναι ο προϊστορικός κρητικός πολιτισμός. Το όνομά του προέρχεται από τον βασιλιά Μίνωα που έζησε στο ανάκτορο της Κνωσού. Ο μυκηναϊκός πολιτισμός αναπτύχθηκε στις Μυκήνες, απ' όπου και πήρε το όνομά του, οι οποίες αποτελούσαν σημαντικό κέντρο του. Κατά την περίοδο της ακμής του εξαπλώθηκε στην Κρήτη και τα νησιά του Αιγαίου. Ο μυκηναϊκός πολιτισμός είχε αναπτύξει μεγάλη πολεμική δραστηριότητα σε σχέση με τους υπόλοιπους πολιτισμούς της αρχαίας Ελλάδας. Τόσο ο μυκηναϊκός όσο και ο μινωικός πολιτισμός αναπτύχθηκαν σε όλους τους τομείς: οικονομία, θρησκεία, γλώσσα.

Εγώ προσωπικά έχω επισκεφτεί αρκετούς αρχαιολογικούς χώρους. Αρχικά έχω επισκεφτεί τον Παρθενώνα, ο οποίος είναι κατασκευασμένος με μεγάλη λεπτομέρεια και μαθαίνει κανείς πολλά για την ιστορία του, από μια επίσκεψή του. Επιπλέον το μαντείο των Δελφών είναι ένας πού ενδιαφέρον προορισμός, διότι εκεί πήγαιναν οι άνθρωποι για να τους πει η Πυθία το μέλλον τους.

Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός με μαγεύει πρώτα απ'όλα για τα αμέτρητα μνημεία και τις γνώσεις που προσφέρει. Επιπρόσθετα είναι ένας πολιτισμός γεμάτος ιστορία και ιστορικά γεγονότα που δεν μπορεί κανείς να αντισταθεί και να μην διαβάσει για αυτόν. Ίσως είναι ο πιο ανεπτυγμένος πολιτισμός και φυσικά ο πιο γνωστός. Κάθε χρόνο εκατοντάδες ξένοι έρχονται στην Ελλάδα για να μάθουν για αυτόν και για την προσφορά του στον σύγχρονο πολιτισμό όσον αφορά τις επιστήμες και την εξέλιξή τους στην γλώσσα, τις τέχνες και την οικονομία.

Συνοψίζοντας, ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός ήταν πολύ σημαντικός για τους ανθρώπους και υπάρχουν αμέτρητοι λόγοι για να γοητευθεί κανείς.

**Μαριλένα Ζιώζια, μαθήτρια Α1
Λυκείου, του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων.**

Η πολυπολιτισμικότητα είναι στοιχείο που χαρακτηρίζει τη σύγχρονη κοινωνία μας. Τι γίνεται όμως όταν ένας πολιτισμός υπερέχει από κάποιους άλλους; Η πολυπολιτισμικότητα δεν χάνεται, απλώς κάποιοι πολιτισμοί έχουν μεγαλύτερο ειδικό βάρος. Ο αρχαιοελληνικός πολιτισμός είναι ένας από αυτούς. Με τις ρίζες του στην Ελλάδα και γενέτειρά του την αρχαιότητα είναι ένας από εκείνους που ξεχωρίζουν. Έχει δανείσει στοιχεία του σε πολλές ξένες κουλτούρες, με αποτέλεσμα να αποτελεί διεθνές σύμβολο και να είναι παγκοσμίως αναγνωρισμένος.

Ο θαυμασμός που έχουν όλες οι χώρες για τον πολιτισμό αυτόν είναι μεγάλος, διαχρονικός και καθόλου τυχαίος. Αρχικά, ο αρχαιοελληνικός πολιτισμός έχει αναπτύξει όλες τις τέχνες: το θέατρο, η γλυπτική, η αρχιτεκτονική, η μουσική και η ποίηση είναι ίσως οι σημαντικότερες από αυτές. Αποκορύφωμα του αρχαίου θεάτρου είναι οι τραγωδίες, οι οποίες μεταδίδουν συγκεκριμένα μηνύματα κάθε φορά (αναλόγως με το έργο)

και ευαισθητοποιούν τους ανθρώπους. Η αρχαία γλυπτική και αρχιτεκτονική φανερώνουν ξεκάθαρα την ποιότητα του πολιτισμού καταγωγής τους έπαιξαν δε πολύ σημαντικό ρόλο στην εξέλιξή του. Η αρχαία μουσική με διαρκείς μεταμορφώσεις διαπέρασε το φράγμα των ιστορικών εποχών και έδωσε τη σκυτάλη στη βυζαντινή μουσική και εκείνη με τη σειρά της συη νεότερη. Τελευταία και πολύ σημαντική είναι η ποίηση, η οποία στην αρχαιότητα αποτελούσε μέσο διδασκαλίας των πολιτών, είτε ως ακρόαμα, είτε ως πρώτη ύλη των θεατρικών παραστάσεων.

Προηγουμένως αναφέρθηκα στην οικουμενική αναγνώριση που απολαμβάνει ο αρχαιοελληνικός πολιτισμός. Πνευματικοί άνθρωποι και καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο χρησιμοποιούν τα αρχαία δημιουργήματα ως μέσο έμπνευσης ή δανείζονται στοιχεία από αυτά. Σε καμία περίπτωση αυτό δεν σημαίνει την αντιγραφή τους. Αντιθέτως πρόκειται για μετουσίωσή τους. Σε αυτά τα έργα αποτυπώνεται η έννοια του κλασικού, το οποίο επεξεργάζεται θέματα τα οποία έχουν διαχρονική αξία με τρόπους και μέσα που, παρ' ό, τι συμπληρώνονται αργότερα με νέους, δεν γερνούν ούτε ξεπερνιούνται ποτέ. Αναλόγως ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός δανείζει στοιχεία του τα οποία συμπληρώνονται αργότερα με στοιχεία και έννοιες του κάθε κατοπινού πολιτισμού, χωρίς όμως να χάσουν την αυθεντικότητά τους.

Θεωρώ πολύ σημαντικό το ότι στην Ελλάδα παρά την κυρίαρχη παγκοσμιοποίηση, ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός βρίσκεται σε πολύ υψηλή θέση και σε καμία περίπτωση δεν έχει χάσει την αξία του. Αυτό αποδεικνύεται τόσο από τα πολλά αρχαιολογικά μουσεία που βρίσκονται σε διάφορα μέρη της Ελλάδας(τα οποία είναι φυσικά επισκέψιμα και προσελκύουν μάλιστα εκατοντάδες τουρίστες καθημερινά) όσο και από τις δράσεις που γίνονται τακτικά, με σκοπό την αναβίωση του αρχαίου θεάτρου.

Νιώθω συγκινημένη που είμαι Ελληνίδα, όχι μόνο με την έννοια της καταγωγής αλλά -κυρίως- με την έννοια της πολιτιστικής κληρονομιάς. Θεωρώ πως ο πολιτισμός επηρεάζει άμεσα την ταυτότητα και τις αντιλήψεις μας, μάλιστα, όπως ο αρχαιοελληνικός πρεσβεύει τις πρωτοπόρες ιδέες, τις αξίες και τη θέληση για εξέλιξη που μας διακατέχει, προσφέροντας παρηγοριά κι ελπίδα σε περιόδους κρίσης. Τέλος μεγάλη χαρά μου προσφέρει η διαπίστωση ότι το αρχαίο ελληνικό πνεύμα έχει υπάρξει θεμέλιο κι έμπνευση για την ίδρυση άλλων πολιτισμών, παλαιότερων και συγχρόνων.

Μαρία Αζέλη
Τμήμα Α1 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

Κυρία Ηλιάδη,
Σας στέλνω αυτό το μήνυμα αλληλογραφίας με σκοπό να παραλάβετε την έκθεση που μας αναθέσατε σχετικά με τον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό, για να μπορέσετε να κοινοποιήσετε και να εντάξετε το υλικό σε διαδικτυακές σχολικές ιστοσελίδες. Αυτή είναι η έκθεση, με μικρές αλλαγές που έκανα μετά από δικές σας επι-διορθωτικές παρατηρήσεις.

Με εκτίμηση,
Αναστογιάννη Αλεξάνδρα.

Θέμα: *Να δημιουργήσετε ένα κείμενο (έως 600 λέξεις) στο οποίο θα εκφράζετε την άποψη σας για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Να εμπλουτίσετε το κείμενο σας με προσωπικές σκέψεις, βιωματικά περιστατικά, συναισθήματα, λόγους και αιτίες που ο πολιτισμός αυτός σας γοητεύει.*

Αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός

Ο Αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, είναι κατά τη γνώμη μου, από τους σημαντικότερους πολιτισμούς της ανθρωπότητας, διότι κατάφερε να αποδώσει με τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια, τη σημασία της έννοιας του πολιτισμού. Γενικά ο πολιτισμός ορίζεται ως το σύνολο των επιτευγμάτων και επιδόσεων που είσαι αποτελέσματα των δημιουργικών δυνάμεων και ικανοτήτων του ανθρώπου και που εκφράζεται ιστορικά στις μορφές ανάγνωσης και δράσης της κοινωνίας, καθώς και στη δημιουργία αξιών.

Με το πέρασμα του χρόνου, οι πολιτισμοί γεννιούνται, εξελίσσονται, ανθίζουν, ακμάζουν, παρακμάζουν, καταστρέφονται, όμως αυτό δεν είναι ανησυχητικό, γιατί είτε το ίδιο μοτίβο θα επαναληφθεί, είτε ένας καινούριος πολιτισμός θα δημιουργηθεί. Από εποχή σε εποχή, αρκετοί πολιτισμοί έκαναν την εμφάνισή τους, κάποιοι από αυτούς άνθισαν και ξεχώρισαν, ενώ κάποιοι άλλοι εξασθένησαν και θάφτηκαν στο πέρασμα του χρόνου. Ήδη από το 6000 π.Χ. υπάρχουν κάποια σαφή πολιτιστικά στοιχεία που μαρτυρούν την ύπαρξη πολιτισμού σε κάποιες περιοχές, όπως στην Αίγυπτο, στην Ινδία, στην Κίνα και στην Ινδονησία. Αργότερα όμως κατά τον Ε΄ και Δ΄ αιώνα σημαντικές πολιτικές εξελίξεις σηματοδοτούνται ενώ από την άλλη καταστροφικού πόλεμοι καθώς και καλλιτεχνικές και επιστημονικές εξελίξεις στις ελληνικές πόλεις... Μέσα

από αυτό το οξύμωρο σχήμα πολιτισμικής αναπτύξεως των πόλεων αλλά και της αυτοκαταστροφής τους δια του πολέμου, αναδύθηκε και έλαμψε ο Αρχαίος ελληνικός πολιτισμός.

Το ελληνικό πνεύμα δεν εμφανίστηκε αποσπασματικά ή τοπικά σε ορισμένες περιοχές του ελλαδικού χώρου, αλλά αντιθέτως είχε ενότητα χαρακτήρα και εκφράσθηκε ταυτοχρόνως σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής σε πανελλήνιο επίπεδο και σε διάφορα σημεία του τότε γνωστού κόσμου.

Τα χαρακτηριστικά του Αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού ήταν η ατομικότητα του και κατά συνέπεια το ελεύθερο πνεύμα του, η ανθρώπινη διάσταση, ακόμα και στο ζήτημα της θρησκείας, η διαύγεια που βασίζεται στο Λόγο, η φαντασία και δημιουργικότητα του και τέλος ο διερευνητικός του χαρακτήρας. Όλα αυτά οφείλονται στο γεγονός για πρώτη φορά στον Αρχαίο κόσμο και με τη χρήση της αλφαβητικής γραφής στον ελληνικό χώρο, η γνώση έγινε προσιτή σε πολύ μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού από ότι σε προηγούμενους πολιτισμούς. Το ελληνικό πνεύμα κυριάρχησε αυτή την περίοδο στην εξέλιξη των θρησκευτικών αντιλήψεων, στην ανάπτυξη των Καλών Τεχνών, στη θεμελίωση των επιστημών και στη γέννηση της Επιστήμης και της Τέχνης της Ιστορίας.

Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ενδιαφέρον και αξιοσημείωτος ο κλάδος της Αρχαίας Ελληνικής Επιστήμης. Η επιστήμη ως συγκεκριμένη και εξειδικευμένη γνώση, είναι μια εντελώς σύγχρονη έννοια. Αρχικά, στον Αρχαίο Κόσμο εντασσόταν μέσα στα πλαίσια των διερευνήσεων των θεωρούμενων σοφών ανθρώπων που κυρίως ήταν ιερείς, στους Ανατολικούς λαούς, ή φιλόσοφοι στον ελληνικό κόσμο. Σιγά-σιγά όμως οι Έλληνες απέσπασαν τις επιστήμες από τον φιλοσοφικό τους κορμό και έθεσαν τα θεμέλια των σύγχρονων επιστημών. Έτσι αναπτύχθηκαν σταδιακά ως ανεξάρτητοι επιστημονικοί κλάδοι η Ιατρική, τα Μαθηματικά, και η Αστρονομία, η Γεωγραφία, η Ζωολογία και η Βοτανική. Η πρώτη επιστήμη που ξεχώρισε από την φιλοσοφία ήταν η Ιατρική. Οι πρώτες ιατρικές φύσεως πληροφορίες ανάγονται στον Όμηρο όταν περιγράφει τον τραυματισμό ή θάνατο ηρώων.

Στη συνέχεια, αν κάποιος εξετάσει τις θρησκευτικές τελετές, τις θεατρικές και μουσικές δημιουργίες, τις λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές

παραγωγές, τις φιλοσοφικές σκέψεις και τις ιδέες περί δικαίου, μένει έκθαμβος μπροστά στη δημιουργικότητα των Αρχαίων Ελλήνων. Μέσα σε δύο αιώνες, οι Έλληνες όπου και να ευρίσκονταν, δεν άφησαν κανέναν τομέα της ανθρώπινης διανοήσεως αδιερεύνητο. Αυτό που τους έδωσε την δυνατότητα να αφοσιωθούν στη θεωρητική διερεύνηση της γλώσσας ήταν αρχικά το επίπεδο μόρφωσης και επίγνωσης αλφαβητικής γραφής, σε σχέση με άλλους πολιτισμούς. Σημαντικός παράγοντας ήταν επίσης η πολιτική οργάνωση των Ελλήνων, η πόλις που έδωσε την απαιτούμενη ελευθερία μετακίνησης από τόπο σε τόπο χωρίς περιορισμούς, συμβάλλοντας επίσης στη διακίνηση ιδεών. Φυσικά, συντέλεσε και η ιδέα του ατόμου ως πολίτη, ως αυτόνομου μέλους της κοινωνίας. Όλα τα παραπάνω δεν θα ήταν δυνατά χωρίς την οικονομική ευημερία που έλυσε το πρόβλημα ανάγκης εργασίας ορισμένων πολιτών και τους έδωσε τον απαιτούμενο ελεύθερο χρόνο για να αναπτυχθούν πνευματικά.

Συνοψίζοντας ο Αρχαίος Ελληνικός πολιτισμός έχει συνεισφέρει σε τεράστιο βαθμό στη δημιουργία και ανάπτυξη όλου του κόσμου, αφού αποτελεί υπόβαθρο της σύγχρονης κοινωνίας, στηριζόμενη στις βάσεις που με επιτυχία μας παρέδωσαν οι Αρχαίοι Έλληνες, καλύπτοντας όλους τους τομείς.

Αναστογιάννη Αλεξάνδρα, μαθήτρια Α1 Λυκείου Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

«Να δημιουργήσετε ένα κείμενο (έως 600 λέξεις) στο οποίο θα εκφράζετε την άποψή σας για τον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό. Να εμπλουτίσετε το κείμενό σας με προσωπικές σκέψεις, βιωματικά περιστατικά, συναισθήματα, λόγους και αιτίες που ο πολιτισμός αυτός σας γοητεύει».

Η Ελλάδα είναι ιδιαίτερα γνωστή σε όλο τον κόσμο για τον ευρύτερα διαδεδομένο πολιτισμό της, ο οποίος αποτελεί την βάση στην οποία αναπτύσσεται ο σύγχρονος κόσμος, εμπνέοντας πολλούς λαούς της εποχής. Ο Αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός αποτελεί μέχρι σήμερα πόλο έλξης για τους υπόλοιπους λαούς.

Σίγουρα, η ανάπτυξη του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού έχει ευνοηθεί σημαντικά από διάφορους παράγοντες.

Αρχικά, η Ελλάδα αποτελεί ένα πολιτισμικό και γεωγραφικό σταυροδρόμι, γεγονός που συνέβαλε αρκετά στην εξέλιξη ενός πλούσιου πολιτισμού. Τα εμπόριο και τα ταξίδια πολλών σπουδαίων Ελλήνων στο εξωτερικό, είναι ένας ευνοϊκός παράγοντας για την ανταλλαγή πολιτισμικών στοιχείων και σίγουρα ενίσχυσε την πολιτισμική ανάπτυξη στον Ελληνικό χώρο.

Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού κατέχει το ήπιο μεσογειακό κλίμα της Ελλάδας χωρίς συχνές ακραίες καιρικές συνθήκες, ώστε αυτές να σταματήσουν την πολιτισμική του εξέλιξη.

Ακόμη, η ιδέα του ατόμου ως πολίτη σε συνδυασμό με το δημοκρατικό πολίτευμα της Αρχαίας Ελλάδας συνέβαλε σημαντικά στην πνευματική, επιστημονική και πολιτισμική πρόοδο.

Τέλος, είναι σημαντικό πως για πολλούς αιώνες η εξέλιξη του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού δεν επηρεάστηκε από τυχαίες ιστορικές συγκυρίες με αποτέλεσμα οι Έλληνες να συνεχίσουν να μεγαλουργούν σε πολλούς τομείς.

Αυτό που με γοητεύει περισσότερο σε αυτόν τον πολιτισμό είναι η προσφορά του στον σύγχρονο κόσμο. Είναι γνωστό πως οι λαοί οφείλουν σχεδόν τα πάντα στους Έλληνες.

Ο Ελληνικός Πολιτισμός υπήρξε καθοριστικός στην άνθιση των επιστημών. Πολλά από τα πρώτα επιτεύγματα της επιστημονικής σκέψης και πολλών επιστημών πραγματοποιήθηκαν από τους Έλληνες. Τα μαθηματικά, η φιλοσοφία, η ιατρική και οι άλλες επιστήμες γεννήθηκαν και αναπτύχθηκαν στην αρχαία Ελλάδα. Ακόμα και πολλά τεχνολογικά επιτεύγματα έχουν «άρωμα» Ελληνικό.

Επίσης, ο Αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός επηρέασε σημαντικά τον πολιτικό τομέα καθώς όπως είναι γνωστό στην Ελλάδα γεννήθηκε η ελευθερία και το πολίτευμα της δημοκρατίας. Ακόμη, η ανάγκη για καλύτερη απονομή δικαιοσύνης οδήγησε στην δημιουργία δικαστηρίων.

Υπάρχουν αδιάψευστα παραδείγματα που αποδεικνύουν την αξιοσημείωτη προσφορά των Ελλήνων στον τομέα των τεχνών. Τα διάφορα γραπτά μνημεία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, τα διάφορα ανάκτορα και τα αμέτρητα αγάλματα, πήλινα αγγεία,

τοιχογραφίες και μουσικά όργανα που έχουν σωθεί από τα αρχαία χρόνια δείχνουν πως οι αρχαίοι Έλληνες ανύψωσαν όλες τις μορφές τέχνης, όπως η αρχιτεκτονική, γλυπτική, κεραμική, ζωγραφική, μουσική. Όσον αφορά τον αθλητισμό, οι Ολυμπιακοί αγώνες είναι ένας θεσμός ο οποίος δημιουργήθηκε στην αρχαία Ελλάδα και ισχύει μέχρι σήμερα.

Όσον αφορά την Ελληνική γλώσσα, είναι γνωστό πως πάνω στο Ελληνικό αλφάβητο στηρίζεται όχι μόνο η Αρχαία Ελληνική γραφή αλλά και μια σειρά άλλων γραφών. Είναι η πλουσιότερη σε ανάπτυξη γλώσσα του κόσμου, η οποία μεγαλούργησε στο πέρασμα του χρόνου. Τέλος είναι σημαντικό να σημειωθεί πως όλες οι γλώσσες του Ευρωπαϊκού πολιτισμού είναι εμπλουτισμένες με Ελληνικά στοιχεία.

Για όλα αυτά τα παραπάνω στοιχεία με έχει γοητεύσει ο Αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός, καθώς και κάθε άτομο που τον έχει γνωρίσει. Η Ευρώπη θα διέφερε πολύ αν δεν είχε ως βάση τον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό. Όμως είναι φανερό πως ο σύγχρονος κόσμος χρειάζεται επιστροφή στις αξίες του Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού.

Δήμητρα Κωστίκα, Α1 Λυκείου

Εργασία για τον Αρχαίο Ελληνικό Πολιτισμό

Θέμα : Να δημιουργήσετε ένα κείμενο(έως 600 λέξεις) στο οποίο θα εκφράζετε την άποψή σας για την αρχαίο ελληνικό πολιτισμό. Να εμπλουτίσετε το κείμενο σας με προσωπικές σκέψεις, βιωματικά περιστατικά, συναισθήματα, λόγους και αιτίες που ο πολιτισμός αυτός σας γοητεύει .

Ίσως κανένας άλλος πολιτισμός δεν έχει συμβάλει τόσο στην εξέλιξη και στην πνευματική καλλιέργεια της ανθρωπότητας, όσο ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός. Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός επίσης έχει συμβάλει στην εξέλιξη των πολιτισμών των περισσότερων χωρών της σύγχρονης Ευρώπης και του σύγχρονου κόσμου. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός επηρεάστηκε από άλλους πολιτισμούς (όπως παραδείγματος χάριν από τον αρχαίο Αιγυπτιακό πολιτισμό ή τον πολιτισμό της αρχαίας Φοινίκης και της Μεσοποταμίας). Δηλαδή οι αρχαίοι Έλληνες εισήγαγαν στον πολιτισμό τους διάφορα

στοιχεία, (π. χ. το αλφάβητο το οποίο δανείστηκαν από τους Φοίνικες) τα οποία διαμόρφωσαν και χρησιμοποιώντας τα ανάλογα κατάφεραν να πετύχουν την εξέλιξη διαφόρων επιστημών όπως η Ιατρική, η Φυσική, η Ιστορία, η Γεωγραφία, τα Μαθηματικά. Ιδιαίτερα στην Ιατρική, μέχρι σήμερα, χρησιμοποιούνται κάποιες ορολογίες τις οποίες ανέφεραν πρώτοι οι αρχαίοι Έλληνες.

Είναι δηλαδή αξιοθαύμαστο το πώς οι αρχαίοι Έλληνες, χρησιμοποιώντας τη σοφία που τους διέκρινε, έχτισαν βήμα – βήμα έναν πολιτισμό, ο οποίος είναι και θα είναι αξιοθαύμαστος, αξιόλογος και αξιοσέβαστος στους αιώνες. Επίσης, πρέπει να αναφέρουμε ότι ήταν σαφώς πιο δύσκολη η ανάπτυξη ενός πολιτισμού στην αρχαιότητα, καθώς δεν υπήρχαν τα τεχνολογικά μέσα που διαθέτουμε εμείς σήμερα. Οι άνθρωποι στηρίζονταν στη λογική, στη δύναμη του νου τους και αυτό είναι κάτι που τους βοηθούσε να γίνουν σπουδαίοι στη ζωή τους π.χ. φιλόσοφοι (Αριστοτέλης), μαθηματικοί (Πυθαγόρας) και οι πράξεις τους, τα επιτεύγματά τους είναι αξιοθαύμαστα και πρωτότυπα μέχρι και σήμερα.

Εμένα προσωπικά με εκφράζει η σκέψη των αρχαίων Ελλήνων : το πώς δηλαδή αντιμετώπιζαν πράγματα και καταστάσεις, καθώς αυτό επίσης συνέβαλε στην εξέλιξη του αρχαίου πολιτισμού. Σημαντικό ήταν εξάλλου το ήθος και ο χαρακτήρας των αρχαίων Ελλήνων. Άλλωστε ένα από τα υψίστης σημασίας στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού ήταν οι ηθικές αξίες. Οι αρχαίοι (Σόλων, Κλεισθένης, Περικλής, Αριστείδης) έδιναν έμφαση στην ηθική προσωπικότητα. Επίσης, οι αρχαίοι Έλληνες ήταν οι πρώτοι που μίλησαν για έννοιες όπως «ευ ζην», «καλό», «κακό», «δίκαιο», «άδικο», «καλό αγαθό», οι οποίες παίζουν σημαντικό ρόλο και στη ζωή των σύγχρονων ανθρώπων.

Άλλος ένας λόγος που ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός είναι τόσο σημαντικός και άξιος σεβασμού είναι η αρχαία ελληνική γλώσσα. Όπως η γλώσσα κάθε χώρας είναι το πρώτο και σημαντικότερο στοιχείο του πολιτισμού της, έτσι και η αρχαία ελληνική γλώσσα είναι το σημαντικότερο στοιχείο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Όπως έχω καταλάβει από την εκμάθηση των αρχαίων ως μαθητής στο γυμνάσιο και τώρα στο λύκειο, η αρχαία ελληνική γλώσσα έχει τα περισσότερα γραμματικά

φαινόμενα και τις περισσότερες ιδιαιτερότητες από κάθε άλλη γλώσσα. Είναι άξιο αναφοράς ότι πολλές σημαντικές γλώσσες του σύγχρονου κόσμου (π.χ. Αγγλικά, Γερμανικά, Ισπανικά) έχουν επηρεαστεί βαθιά από την αρχαία ελληνική γλώσσα και έχουν εισαγάγει διάφορα στοιχεία της στη δικιά τους γραμματική και στο λεξιλόγιο τους. Αρκετές φορές έχει τύχει καθώς μελετάω ένα αγγλικό κείμενο, να βρω λέξεις που έχουν τις ρίζες του στην αρχαία ελληνική γλώσσα. Ως συμπέρασμα, η γλώσσα του αρχαίου ελληνικού κόσμου είναι ένα στοιχείο το οποίο προκαλεί θαυμασμό στους σύγχρονους ανθρώπους, των γραμμάτων και των επιστημών. Επίσης έχει δοθεί μεγάλη έμφαση στη μελέτη της σε σχολεία και πανεπιστήμια πολλών κρατών.

Επιπλέον η σημαντικότητα και το στίγμα αυτού του πολιτισμού φαίνεται στα κείμενα των αρχαίων φιλοσόφων, που όταν τους μελετήσει κανείς καταλαβαίνει τη δύναμη του πνεύματος και το μεγαλείο της ανθρώπινης σκέψης. Μου έχει τύχει πολλές φορές να αισθανθώ, διαβάζοντας διάφορα αρχαία κείμενα, το ίδιο που αισθάνονταν και αυτοί οι άνθρωποι την ώρα που τα έγραφαν. Γιατί τα κείμενα των αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων έχουν ένα ύφος ξεχωριστό το οποίο τα κάνει σημαντικά ως προς την ανάγνωση.

Ένα άλλο μέρος του αρχαίου μας πολιτισμού, με το οποίο έχω συγκινηθεί, όχι μόνο εγώ αλλά θέλω να πιστεύω και όλοι οι άνθρωποι του κόσμου που έχουν την ανάλογη παιδεία, ώστε να το κατανοήσουν και να το συναισθανθούν και ένας από τους σημαντικότερους λόγους που έρχονται πολλοί τουρίστες στην Ελλάδα, είναι η απόλυτη ομορφιά, το κάλλος των γλυπτών και των μνημείων που αποτελούν δημιούργημα των αρχαίων Ελλήνων. Έχω επισκεφθεί πολλές φορές την Ακρόπολη, έχω πάει στο ναό του Ποσειδώνος στο Σούνιο, έχω δει από κοντά τα ευρήματα του τάφου του Φιλίππου Β΄ της Μακεδονίας στη Βεργίνα και πρόσφατα έχω επισκεφθεί με το σχολείο μου τον αρχαιολογικό χώρο των Φιλίππων στην Καβάλα. Επίσης, έχω επισκεφθεί πολλά μουσεία και έχω θαυμάσει αγάλματα αρχαίων θεών, αγγεία, κοσμήματα. Αυτό που έχω παρατηρήσει είναι ότι οι αρχαίοι Έλληνες έδιναν πολύ μεγάλη έμφαση στην τέχνη και στον τρόπο με τον οποίο έχτιζαν έναν ιερό ναό ή έφτιαχναν ένα άγαλμα ενός αρχαίου θεού. Φρόντιζαν να δίνουν στα αγάλματα και στα μνημεία

τη σημασία, τη λαμπρότητα και την ευπρέπεια που τους άρμοζε. Ανάλογα δηλαδή με το ποιόν ήθελαν να τιμήσουν, το έργο τους είχε την αντίστοιχη μεγαλοπρέπεια, αξία και μέτρο.

Όλα αυτά τα στοιχεία, που κάνουν αυτά τα μνημεία σημαντικά στην ιστορία, τα κάνουν να ξεχωρίζουν από τα άλλα, γιατί είναι έργα όχι μόνο του ευρωπαϊκού πολιτισμού, αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμού, επειδή είναι μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς. Πέρασαν από το μυαλό μου πολλές ανάλογες σκέψεις βαδίζοντας σε αρχαιολογικούς χώρους ιδιαίτερα στην Ακρόπολη, στην οποία βρίσκεται το σημαντικότερο επίτευγμα της αρχιτεκτονικής των αρχαίων Ελλήνων: ο Παρθενώνας, το πιο μεγαλειώδες μνημείο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Όταν βρέθηκα αντίκρυ στον Παρθενώνα, γοητεύτηκα και αισθάνθηκα τη μεγαλοπρέπεια και την τεράστια σημασία του μνημείου. Ο Αντρέ Μαρλώ, Γάλλος συγγραφέας, είπε ότι είναι «υποχρέωσή μας να παραδώσουμε το παρελθόν ακέραια στο μέλλον». Μας διδάσκει λοιπόν ο αρχαίος πολιτισμός μέσα από όλα αυτά τα κείμενα και τα μνημεία τα οποία έχουν δημιουργήσει οι αρχαίοι Έλληνες. Όταν τα επισκεφθεί κάποιος νιώθει δέος και σεβασμό και αντιλαμβάνεται την αξία τους και την ανάγκη να συνεχίσουν να μας διδάσκουν καθώς και την υποχρέωσή μας να τα διατηρήσουμε άθικτα (πέρα από τις φυσικές φθορές), να μην προκαλούμε βανδαλισμούς ή καταστροφές.

Συνοψίζοντας, για να νιώσει κανείς την αξία ενός τέτοιου πολιτισμού, πρέπει να έχει λάβει τη σωστή διαπαιδαγώγηση, καλλιέργεια και ανθρωπιστική παιδεία, ώστε όχι μόνο να μπορέσει να καταλάβει την τεράστια σημασία του αλλά και να μπορέσει να τη μεταδώσει από την πλευρά του στα παιδιά του και αργότερα στα εγγόνια του, γιατί κάθε γενιά πρέπει να μαθαίνει να δείχνει σεβασμό σε ένα τόσο λαμπρό και ιδιαίτερης σημασίας πολιτισμό και να παλεύει για τη διαφύλαξή του, ώστε να εξακολουθεί να δίνει τα φώτα του στην ανθρωπότητα.

Λιάνος Γεώργιος, μαθητής Α1 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

"Αν το βιολί είναι το τελειότερο μουσικό όργανο, τότε η αρχαία ελληνική γλώσσα είναι το βιολί του ανθρώπινου στομαχιού" είχε πει η τυφλή αμερικανίδα συγγραφέας, Έλεν Κέλλερ. Μέσα απ' αυτήν την φράση καταλαβαίνουμε την λαμπρότητα και την σπουδαιότητα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και γενικότερα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Η σημασία και η αξία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού είναι στις μέρες μας γνωστή σε όλους. Αναμφισβήτητα, η σημερινή Ευρωπαϊκή σκέψη στηρίζεται στην αρχαία Ελλάδα και στους αρχαίους Έλληνες οι οποίοι είχαν διαμορφώσει έναν μοναδικό τρόπο σκέψης στην καθημερινότητα τους. Άλλωστε η αρχαία Ελλάδα είναι η ζωντανή δύναμη του σύγχρονου πολιτισμού. Γι' αυτό κάθε λαός θα έπρεπε να υιοθετεί τον τρόπο ζωής των αρχαίων Ελλήνων και να έχει πρόσβαση στην αρχαία σκέψη, ώστε να καταφέρει σταδιακά να ανεβάσει το επίπεδο της ποιότητας της γνώσης του πολιτισμού του.

Ο σημερινός κόσμος οφείλει σχεδόν τα πάντα στους αρχαίους Έλληνες. Η προσφορά του ήταν, είναι και θα είναι ανεκτίμητης αξίας. Αυτοί, για πρώτη φορά μας έκαναν να αναζητήσουμε την ομορφιά και την ευτυχία στα άπλα και λιτά πράγματα, διαμόρφωσαν τον τρόπο σκέψης μας δίνοντας μας πνευματικά εργαλεία ώστε να ζούμε σύμφωνα με ηθικές αρχές. Πέρασαν στις επόμενες γενιές τόσο κοινωνικές αξίες όπως η άμιλλα, η φιλοξενία, όσο και εθνικές αξίες.

Μια άλλη τεράστια προσφορά των αρχαίων είναι η ανάπτυξη των επιστημών. Μέσα από τις επιστημονικές και πολύπλευρες έρευνές τους, διατύπωσαν τα πρώτα ερωτήματα για τον κόσμο και κατάφεραν να τα απαντήσουν σε ικανοποιητικό βαθμό. Έτσι συνέλαβαν στην ανάπτυξη της αστρονομίας, της γεωγραφίας, της γεωμετρίας και πολλών άλλων επιστημών.

Επιπλέον, θα πρέπει να αναφερθούμε και στις τέχνες, γλυπτική και αρχιτεκτονική με τις οποίες ασχολήθηκαν οι αρχαίοι Έλληνες. Δημιούργησαν αμέτρητα μοναδικά μνημεία που παρά το πέρασμα των χρόνων έχουν σωθεί αναλλοίωτα. Έργα τέχνης μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας που γοητεύουν μέχρι και σήμερα και σηματοδοτούν ολόκληρο το παρελθόν της αρχαίας ιστορίας. Τέλος, θα πρέπει να επισημάνουμε πως ο αρχαίος ελληνικός

πολιτισμός άνθισε σε περίοδο ειρήνης, ελευθέριας οικονομικής άνεσης αλλά και δημοκρατίας. Πρέπει και οφείλουμε όλοι μας, κατά την γνώμη μου, να γνωρίσουμε τον αρχαία ελληνικό πολιτισμό και να υιοθετήσουμε τον τρόπο ζωής των αρχαίων ώστε να βελτιώσουμε την καθημερινότητα μας.

Ευαγγελία Γρηγορίου , μαθήτρια Α1 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων.

Ένα ουσιαστικό, συνθετικό κείμενο για τη σημασία του Λόγου στη ζωή μας:
Κατάθεση απόψεων από τη μαθήτρια Νικολάου Όλγα Ηλιάνα, μαθήτρια του Α2 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων.

Διδάσκουσα καθηγήτρια: **Αμαλία Κ. Ηλιάδη, φιλόλογος-ιστορικός**

Αγαπητή κυρία Ηλιάδη Αμαλία,
σας αποστέλλω την εργασία μου, στο πλαίσιο του μαθήματος της Έκθεσης-Έκφρασης, με θέμα την σημασία του λόγου στην ζωή μας.
Με σεβασμό,
Νικολάου Όλγα Ηλιάνα

«Η σημασία του λόγου στη ζωή μας»

- ✓ Με βάση το σχεδιάγραμμα, που προέκυψε από τον καταγιισμό ιδεών, να παράξετε ένα κείμενο για την σημασία του λόγου στην ζωή μας(400-600 λέξεις)

Έχει αναρωτηθεί ποτέ κανείς πώς θα ήταν η ζωή μας, χωρίς την ύπαρξη του λόγου, γραπτού και προφορικού; Πώς θα ήταν, άραγε, εφικτή η διάδοση της πληροφορίας, η επικοινωνία, η έκφραση των ενδόμυχών μας σκέψεων και συναισθημάτων; Πώς θα καταγράφονταν επ' ακριβώς οι διάφοροι μύθοι και οι ποικίλες παραδόσεις, οι τοπικοί θρύλοι, στοιχεία, που συγκροτούν την εθνική μας ταυτότητα, αλλά και τα γεγονότα, που άλλαξαν τελείως την πορεία και την ροή της ιστορίας; Πώς θα αναπτύσσονταν οι τέχνες, αλλά και ο πολιτισμός γενικότερα; Αναλογιζόμενος κανείς όλα αυτά, συνειδητοποιεί πως ο λόγος, προσχεδιασμένος ή απροσχεδιαστος, αποτελεί στοιχείο υψίστης σημασίας για την καθημερινή μας ζωή. Τα πάντα είναι λόγος, που

μπορεί να εκφράζει από απλές ανάγκες μέχρι βαθύτερα νοήματα και πνευματικά δημιουργήματα. Συνεπώς, θα έπρεπε να εκτιμήσουμε, ο καθένας ξεχωριστά, λίγο περισσότερο την σπουδαιότητά του και να μην τον κακοποιούμε με τόση ευκολία.

Ξεκινώντας από τον προφορικό λόγο, θα μπορούσε κανείς να πει πως αποτελεί το στοιχειώδες μέσο επικοινωνίας των ανθρωπίνων όντων. Είναι, άλλωστε, το πρώτο πράγμα που μαθαίνεται, μόλις μία καινούρια ζωή έρθει ανάμεσά μας. Οι γονείς ανυπομονούν να ακούσουν το μωράκι τους να λέει με αθώο ύφος και ναζιάρικο βλέμμα «μαμά» και «μπαμπά». Ο προφορικός λόγος επιτρέπει την άμεση διάδραση των ανθρώπων μεταξύ τους. Μέσα απ' αυτόν αναπτύχθηκε η τέχνη του «λέγειν», που προϋποθέτει ικανότητες, όπως αυτή της πειθούς, έτσι ώστε να υποστηρίζει ο καθείς αποτελεσματικά τις θέσεις του, με την λογική χρήση επιχειρημάτων. Έχει κάτι το ιδιαίτερο, κάτι το μαγικό, σύμφωνα με τον Σωκράτη. Σε συνδυασμό με τα διάφορα εξωγλωσσικά στοιχεία, όπως η γλώσσα του σώματος, συμπληρώνεται το παζλ της επικοινωνίας και ανοίγεται ο δρόμος προς την συνετή έκφραση ιδεών, απόψεων, επιχειρημάτων.

Φυσικά, δεν πρέπει να παραβλέπει κανείς τη απaráμιλλη αξία του γραπτού λόγου, αφού αποτελεί έμπνευση απίστευτη και απαιτεί σκέψη ανώτερου επιπέδου. Από την επινόηση του αλφαβήτου μέχρι τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου κάθε γλώσσας με μαγευτικές και «πικάντικες» λέξεις, σπάνιες και ενδιαφέρουσες, ο γραπτός λόγος είναι έργο αξιέπαινο, αποτελεί κομψοτέχνημα, ακράδαντη απόδειξη του μεγαλείου του ανθρώπινου νου. Μέσα απ' αυτόν εξελίχθηκαν οι πνευματικές τέχνες, λογοτεχνία, ποίηση, θέατρο. Μέσα απ' αυτόν διδαχθήκαμε την σωστή οργάνωση των σκέψεών μας, την αυστηρότητα, την πειθαρχία, την αισθητική. Αφήσαμε πίσω μας την προχειρότητα ενός καθημερινού διαλόγου και επικεντρωθήκαμε στην σύνθεση κειμένων με σαφέστερη δομή, αλλά και αρμονική σύνθεση των ιδεών μεταξύ τους, έτσι ώστε το τελικό δημιούργημα να έχει συνοχή και ενότητα. Ο κάθε συγγραφέας προσπάθησε, μέσω της εικονοπλασίας, να μεταδώσει στον αναγνώστη την ομορφιά ή την ασχήμια αυτού του τόπου. Μέσα από τα σχήματα λόγου, διανθίστηκε η

γλώσσα, αφού προστέθηκαν σε αμέτρητες λέξεις διαφορετικές έννοιες. Και, το πιο σημαντικό, καταστάθηκε εφικτή η καταγραφή γεγονότων, εμπορικών σχέσεων, οικονομικών συνθηκών, κοινωνικών αντιλήψεων από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Οι καταγραφές αυτές μας επιτρέπουν να γνωρίζουμε λεπτομέρειες, που αφορούν την ζωή στον ελλαδικό χώρο, αλλά και την Ευρώπη πριν από πενήντα, πεντακόσια ή και δύο χιλιάδες χρόνια. Δεν συνιστούν οι καταγραφές αυτές πλουσιότερες πηγές πληροφοριών; Δεν μας βοηθούν να αντιληφθούμε την κοσμοθεωρία και την κουλτούρα των λαών που κατοικούν την γη μας εδώ και τόσα χρόνια; Αυτό δεν είναι, άλλωστε, το θαύμα του γραπτού λόγου;

Εν κατακλείδι, ο λόγος συνιστά το υπέρτατο κομψοτέχνημα της ανθρώπινης λογικής. Είναι τόσο απαραίτητος, όσο το νερό και η τροφή. Είναι, ουσιαστικά, το δημιουργήμα της εντονότατης επιθυμίας του ανθρώπου να εξωτερικεύσει τα αισθήματά του, να βγει από την αβεβαιότητα, να βυθιστεί στην θάλασσα του μυαλού του και να «ακονίσει» τα όνειρά του. Λόγος είναι τα πάντα. Είναι οι απόψεις, οι θεωρίες, τα αισθήματα, οι εικόνες. Χωρίς λόγο, το μόνο που διακρίνει κανείς είναι το απόλυτο σκοτάδι. Και, όπως είπε και ο Μένανδρος, «Ψυχής νοσούσης εστίν φάρμακον λόγος»!!!

Νικολάου Όλγα Ηλιάνα, μαθήτρια Α΄2 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

Ο κάθε λαός έχει αναπτύξει τους δικούς του τομείς πολιτισμού, δηλαδή τις τέχνες, την θρησκεία, τα ήθη, τα έθιμα και κυρίως την γλώσσα και τον λόγο.

Η έννοια του λόγου σήμερα παίζει τον μεγαλύτερο ρόλο στον κάθε λαό. Θα μπορούσαμε να φανταστούμε την ζωή μας χωρίς λόγο, γραπτό ή προφορικό; Ο λόγος είναι τα πάντα, είναι η άποψη, η ιδέα, η έκφραση και κυρίως η σκέψη. Γιατί, εάν δεν υπήρχε ο λόγος και οι λέξεις, δεν θα μπορούσαμε, εκτός από το να εκφραζόμαστε, να σκεφτόμαστε. Ο τρόπος της σκέψης των ανθρώπων πριν από χιλιάδες χρόνια αποτελεί ένα μεγάλο ερωτηματικό στους ανθρώπους που ακόμα ψάχνουν την λύση σε αυτόν τον γόρδιο δεσμό, όπου οι άνθρωποι, δίχως ομιλία και λεξιλόγιο, σκέφτονταν. Ωστόσο, ο σημερινός λόγος διακρίνεται σε δυο κατηγορίες: τον γραπτό λόγο και τον προφορικό λόγο. Οι διαφορές των δυο

κατηγοριών είναι αρκετές αλλά επίσης υπάρχουν και ομοιότητες . Η μαγεία που δημιουργείται από αυτές τις δυο κατηγορίες είναι μεγάλη ,αφού μέσα από τον λόγο μπορούμε να εκφραστούμε απόλυτα.

Η κατηγορία του προφορικού λόγου αποτελείται κυρίως από φυσικότητα . Αφού με τον προφορικό λόγο μπορούμε να εκφραστούμε πολύ καλύτερα από κάθε άλλο τρόπο. Το γεγονός ότι ο προφορικός λόγος αποτελείται και από την γλώσσα του σώματός μας είναι ένα πλεονέκτημα δηλαδή με μια άψογη συνεργασία του προφορικού λόγου και την γλώσσα του σώματός μας , εκφράζουμε το εκατό τις εκατό των συναισθημάτων μας, αφού με ένα βλέμμα , ένα άγγιγμα και μια κουβέντα μπορούμε να περάσουμε αυτόματα το συναίσθημα στον συνομιλητή .Το γεγονός ότι ο προφορικός λόγος είναι απροσχεδιαστος μας δίνει την αίσθηση της ελευθερίας καθώς η σκέψη μας, η ιδέα μας αλλά και η άποψή μας μπορούν να κάνουν ό,τι σκέψη θέλουν, δίχως όρια και σταματημό.

Σαφώς η κατηγορία του γραπτού λόγου έχει άλλη χάρη . Το γεγονός ότι σου δίνεται η ευκαιρία να σκεφτείς πριν γράψεις είναι κάτι αρκετά θετικό, αφού χρησιμοποιώντας την παλιά παροιμία "πριν μιλήσεις να βουτάς τη γλώσσα σου στο μυαλό" θα μπορούσαμε να πούμε πως αυτή χαρακτηρίζει εντός εισαγωγικών τον γραπτό λόγο .Πολύ σημαντικό ρόλο στις μέρες μας παίζει το ότι έχουμε γραπτά στοιχεία στα χέρια μας, που ξέρουμε αρκετά πράγματα για παρελθόν μας, όχι μόνο για την ιστορία μας αλλά και για την θρησκεία μας .Ο ελληνικός λαός είναι πολύ τυχερός διότι έχουμε από τα πιο δύσκολα αλφάβητα , επίσης το λεξιλόγιό μας είναι αναντικατάστατο σε σχέση με τα άλλα, αφού η κάθε λέξη του μπορεί να αντικατασταθεί από μια ή περισσότερες συνώνυμες ή ομόρριζες λέξεις.

Ο λόγος είναι πλούτος ..... ένας πραγματικός θησαυρός που προσπαθεί να επιβιώσει στις μέρες μας αφού δέχεται πολλές απειλές και πολλούς «βομβαρδισμούς» από τους ίδιους τους Έλληνες .Οι προαναφερόμενες κατηγορίες λόγου μπορούν στο σύνολό τους να δώσουν εκτός από την σκέψη , την έκφραση και την τέχνη του λόγου, το σύνολο του ελληνικού πολιτισμού. Αφού ο κύριος παράγοντας πολιτισμού ενός λαού είναι ο λόγος, γιατί δίχως αυτόν δεν θα υπήρχε συνέχεια σε αυτόν τον κόσμο.

Ταμπακοπούλου Μαρία, μαθήτρια Α2 Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Τρικάλων

ΕΚΘΕΣΗ

ΘΕΜΑ: Αξιοποιώντας τα κείμενα του διδακτικού εγχειριδίου για τη σημασία της γλωσσομάθειας, και τη σχέση γλώσσας και πολιτισμού, να δημιουργήσετε ένα δικό σας κείμενο για τη γλώσσα σας που κουβαλά τον πολιτισμό του λαού σας. Για να εκφράσετε καλύτερα τις σκέψεις σας, μπορείτε να ψάξετε στις εμπειρίες σας, σε όσα λέγονται στο οικογενειακό, σχολικό και ευρύτερο περιβάλλον σας, με τρόπο και λόγο κυριολεκτικό, μεταφορικό- ποιητικό- εικονοπλαστικό.

Σύμφωνα με τα λεγόμενα του Ισοκράτη, από τη στιγμή που στον άνθρωπο δημιουργήθηκε ενδόμυχα η ανάγκη να απευθύνει στους άλλους τις σκέψεις του και να εκφράσει τα συναισθήματά του, να επιχειρηματολογήσει, να πείσει αλλά και να πεισθεί, ήταν αυτό που μοιραία οδήγησε στη δημιουργία πολιτισμού.

Εξ'ορισμού, η κύρια λειτουργία της γλώσσας είναι η επικοινωνία. Αυτό συμβαίνει διότι τα αντικείμενα που συναντά ο άνθρωπος κατά τη διάρκεια της ζωής του μετουσιώνονται σε έννοιες, οι οποίες συντάσσονται αρμονικά όπως επιτάσσει η λογική αλληλουχία των εννοιών και υποβάλλει το υποσυνείδητο. Από τη στιγμή λοιπόν που η γλώσσα κυριαρχεί ως το πρωταρχικό μέσο επικοινωνίας, αυτομάτως αποκτά κι άλλες διαστάσεις. Για παράδειγμα, η γλώσσα έχει καταστήσει τα γραπτά αιώνων άτρωτα στη λήθη και την πυκνή ομίχλη της λησμονιάς. Η γλώσσα ενός λαού αντικατοπτρίζει με τον πιο εύγλωττο τρόπο τις πεποιθήσεις που κυριαρχούν ανάμεσα στα μέλη των κοινωνιών του, τις ηθικές αντιλήψεις και τον βαθύτερο τρόπο σκέψης.

Προσωπική μου εμπειρία που με οδήγησε στην επιβεβαίωση του παραπάνω ισχυρισμού είναι η παράλληλη και, αναπόφευκτα, συγκριτική ενασχόλησή μου με τη γερμανική και τη γαλλική γλώσσα. Μελετώντας τη γραμματική, το συντακτικό, το άκουσμα, το λεξιλόγιο της καθεμιάς μου έγινε φανερό ότι πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικές γλώσσες. Η γερμανική δίνει την εντύπωση μιας πιο «αυστηρής» γλώσσας, με στρυφνή γραμματική και πολύ περίπλοκη αλλά και λογικά δομημένα συντακτικό. Πολλές λέξεις έχουν μεγαλύτερο αριθμό συνθετικών μερών απ'ότι άλλες γλώσσες, αλλά ο τρόπος που συνδέονται οι έννοιες μεταξύ τους αποτελεί από μόνο του προσφορά στον μούσκεμο σ'αυτή τη γλώσσα, ο οποίος εισάγεται σε μια διαδικασία σύνθετης σκέψης και έρχεται έτσι σε επαφή με έναν διαφορετικό τρόπο αντίληψης και έκφρασης.

Η γαλλική δεν έχει την πολυπλοκότητα της γερμανικής γραμματικής αλλά περιλαμβάνει πληθώρα ιδιωτισμών με μεταφορικό περιεχόμενο που παραπέμπουν σε μια πιο κωμική και λιγότερο ρεαλιστική αντίληψη του κόσμου. Το άκουσμά της σε πολλούς φαντάζει πιο κομψό και λιγότερο επιβλητικό από της γερμανικής. Κάνοντας τους παραπάνω συνειρμούς φτάνει κανείς στο συμπέρασμα πως δεν αντιπροσωπεύει μόνον ο κάθε λαός τη γλώσσα του, αλλά και *vice versa*, κάτιν που γίνεται πολλές φορές ηλίου φαινότατο μέσω της εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας.

Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι μόνο θετικές επιδράσεις μπορεί να δεχτεί κανείς από την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας. Το πολύκροτο θέμα της γλωσσομάθειας θίγεται από μερίδα ειδημόνων τον τελευταίο καιρό, οι οποίοι σπεύδουν να εκθειάσουν τη σημαντικότητα της γλωσσομάθειας. Αυτός ο καταϊγισμός πληροφοριών, ειδικά όταν επρόκειτο για ένα τόσο πολύπτυχο θέμα προκαλεί πολλές φορές σύγχυση στο κοινό και δη στους μαθητές, πολλοί εκ των οποίων αντιλαμβάνονται την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας, παραδείγματος χάριν της αγγλικής, ως έναν ακόμη υπέρογκο λίθο που έρχεται να προστεθεί στο ήδη επιβαρυσμένο από άλλες δραστηριότητες εξωσχολικό τους πρόγραμμα. Πρέπει λοιπόν να τονιστεί ότι η γλωσσομάθεια δεν λειτουργεί μόνον ως ένα επιπλέον προσόν, που με τη μορφή ενός ακόμα πτυχίου θα εξασφαλίσει τον διορισμό του μέλλοντα πολίτη σε κάποια πολυπόθητη θέση. Φυσικά και η γνώση μιας άλλης γλώσσας εκτός απ'τη μητρική αποτελεί αδιάσειστο προσόν για μια πιο εύκολη επαγγελματική αποκατάσταση, το πρόβλημα εστιάζεται όμως στο ότι ο σύγχρονος Έλληνας δίνει παραπάνω βάση απ'ότι θα έπρεπε στην συγκεκριμένη παράμετρο. Ας αναλογιστούμε λοιπόν κι άλλες. Η γλωσσομάθεια έχει αποδειχθεί επανειλημμένως πως προκαλεί εντονότερη δραστηριότητα σε κέντρα του εγκεφάλου υπεύθυνα για ανώτερες πνευματικές λειτουργίες όπως η μνήμη και η μάθηση μέσω της εξοικείωσης με ερεθίσματα. Έρευνες έδειξαν ότι άνθρωποι που κατείχαν σε άριστο βαθμό παραπάνω από μία γλώσσες είναι, συγκριτικά με συνομηλίκους τους, πιο

ανοιχτοί σε νέες προκλήσεις, μαθαίνουν γρηγορότερα και παρουσιάζουν καλύτερες δεξιότητες σε μη γλωσσικούς τομείς.

Επίσης, η γλωσσομάθεια θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η παγκόσμια ειρηνοποιός δύναμη που χτίζει γέφυρες μεταξύ λαών και γκρεμίζει τα τείχη των προκαταλήψεων, επιτρέποντας την επαφή και εξέλιξη ιδεών, και τις γνωριμίες μεταξύ ανθρώπων. Γιατί μια κοινή γλώσσα επικοινωνίας αποτελεί σημείο αναφοράς όχι μόνο για τους ομοεθνείς αλλά και τους ομιλούντες αυτήν ανεξαρτήτως του τόπου καταγωγής τους ή της θρησκείας τους.

Συμπερασματικά, δεν θα έπρεπε κανείς να συμπεριφέρεται ως “μαζάνθρωπος”, ως ένα άβουλο ον που προβαίνει στην εκμάθηση μιας οποιασδήποτε γλώσσας απλώς και μόνο επειδή αυτό επεκτείνεται στον ευρύτερο περίγυρό του, αλλά για τη δική του πνευματική καλλιέργεια και ευημερία, η οποία θα προέλθει μέσω της άμεσης επαφής του με διαφορετικούς πολιτισμούς.

Στην Ελλάδα του σήμερα, οι παραπάνω απόψεις συχνά αντιμετωπίζονται μέσα από ένα πρίσμα φτιαγμένο από τα φθηνότερα υλικά του ψυχισμού των ανθρώπων, αυτά του ατομισμού και του άκριτου εγωκεντρισμού. Η ελληνική γλώσσα κουβαλά μια παράδοση χιλιάδων ετών και αυτό αποτελεί ιστορικό τεκμήριο που κανείς έως τώρα δεν τόλμησε ούτε μπόρεσε να αμφισβητήσει. Πώς είναι δυνατόν λοιπόν η ελληνική γλώσσα να μη χρησιμοποιείται σωστά ακόμη και από μορφωμένους ανθρώπους, πως είναι δυνατόν να κακοποιείται από βαρβαρισμούς και σολοικισμούς;

Η απάντηση δεν είναι μόνο μία. Αρχικά, οι σημερινοί κληρονόμοι της ελληνικής γλώσσας δεν έχουν καλή σχέση με το βιβλίο. Δεν διαβάζουν. Είναι τόσο απλό όσο και καταστροφικό. Προτιμούν να περάσουν την ώρα τους παρακολουθώντας τηλεοπτικές εκπομπές οι οποίες, παρόλο που διαθέτουν άπλετες δυνατότητες, προβάλλουν άσχημα γλωσσικά πρότυπα στο κοινό, μέσω αδικαιολόγητων λαθών από εκφωνητές, τα οποία προέρχονται όχι από την “προχειρότητα” του προφορικού λόγου- ο οποίος κατέχει τα πρωτεία ως προς την εξέλιξη του μητρικού γλωσσικού του υπόβαθρου χάριν της γλωσσομάθειας. Όσο υπερβολικό κι αν ακούγεται, είναι σπάνιο να συναντήσει κανείς κάποιον σήμερα που είναι περισσότερο περήφανος για τις γνώσεις του στην ελληνική γλώσσα απ’ότι στην αγγλική! Τα παιδιά υποχρεώνονται να αρχίσουν δεύτερη ξένη γλώσσα πριν καν αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις στα ελληνικά. Αυτό το συνονθύλευμα λοιπόν των διαφορετικών γλωσσών αποτελεί επίσης μια βασική παράμετρο η οποία ευθύνεται εν μέρει για το πρόβλημα της λεξιπενίας στην Ελλάδα.

Κατά τη γνώμη μου, το να κάνουμε εκτενή αναφορά στο ένδοξο αρχαίο και μη παρελθόν της ελληνικής γλώσσας είναι απλά μια επίκληση στο συναίσθημα του ανεύθυνου Έλληνα- χρήστη των ελληνικών και όχι τρόπος επίλυσης του προβλήματος. Κατά τη γνώμη μου λοιπόν, οι σωστές πολιτικές αποφάσεις στον εκπαιδευτικό τομέα θα αντιμετωπίσουν το πρόβλημα στη ρίζα του, αν και μόνο αν και ο καθένας μας ξεχωριστά αρχίσει να βλέπει και τη γλωσσομάθεια ως μια κοιτίδα απ’όπου μπορεί να αντλήσει εμπειρίες και γνώσεις, λειτουργώντας έτσι ευεργετικά και όχι παρασιτικά στον εθνικό μας θησαυρό, την ελληνική γλώσσα. Να μην ξεχνάμε άλλωστε ότι το σήμερα είναι το παρελθόν του αύριο. Ας πάρουμε λοιπόν τις σωστές αποφάσεις...

Δέσποινα Φατλέ, μαθήτρια Α΄Λυκείου στο Μουσικό Σχολείο Τρικάλων